

Delårsrapport
för
Österåkers kommun
2022-01-01 – 2022-08-31

Innehållsförteckning

1	Förvaltningsberättelse.....	3
2	Driftredovisning, central nivå.....	12
3	Driftredovisning, nämndnivå.....	14
4	Investeringsredovisning	16
5	Intern kontroll	17
6	Personaluppföljning	17
7	Resultaträkning.....	22
8	Balansräkning – Tillgångar	23
9	Balansräkning – Skulder och eget kapital	24
10	Noter.....	25
11	Kommunfullmäktige	36
12	Kommunstyrelsen exklusive PU.....	37
13	Val- och demokratinämnden	39
14	Förskole- och grundskolenämnden	40
15	Kultur- och fritidsnämnden	42
16	Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	43
17	Vård- och omsorgsnämnden	45
18	Byggnadsnämnden.....	46
19	Miljö- och hälsoskyddsnämnden.....	48
20	Tekniska nämnden	50
21	Socialnämnden	51
22	Produktionsutskott	53
23	Armada fastighets AB (koncernen).....	56
24	Roslagsvatten (koncernen)	58
25	Miljöredovisning.....	60
26	Bilagor	66

I Förvaltningsberättelse

I.1 Viktiga händelser

- Rysslands invasion av Ukraina har inneburit att förvaltningen har fått göra insatser inom krisorganisation och kriskommunikation. Dessutom har ett antal nya bostäder hyrts in för att möta kommunens ökade flyktingmottagande. Från och med 1:a juli har kommunen ansvar för att ordna boende åt de skyddsbehövande från Ukraina som kommit till Sverige.
- Förberedelseklasser för elever från Ukraina har startats under vår och höst. Totalt finns cirka 40 elever från Ukraina i kommunens skolor.
- Det allmänna valet till riksdag, regionfullmäktige och kommunfullmäktige har genomförts. Stort fokus har lagts på trygghet och säkerhet.
- Ny fristående förskola har öppnat i Svinninge och en ny fristående skola har öppnat i Margretelund.
- Österåkers multiarena är färdigställd och hyrdes in från 1 juli.
- Byggnation av Runö gruppbostad med sex platser startade i mars.
- Upprustningen av Järnvägsparken är klar och parken invigdes i juni.
- Kommunen uppnådde det högsta resultatet i Sverige i SBA:s ranking där man undersöker nöjdhetsindex bland företagare gällande området miljö- och hälsoskydd.
- Arbetet med nya Säbybron är uppstartat under våren och kommer pågå till 2024.
- Kvaliteten i grundskolan har ökat ytterligare, och de kommunala grundskolorna återfinns i nationell ranking bland de bästa kommunerna i Sverige
- Det nya reningsverket i Margretelund har gått från förstudiefas till projekteringsfas.
- Under sommaren 2022 genomförde Roslagsvatten i samarbete med TMR ett pilotprojekt med insamling av förpackningar i skärgården på Ingmarsö. Projektet bidrog till minskade mängder avfall till energiåtervinning och ökade mängder materialåtervinning.
- En samverkansöverenskommelse mellan polisen och Österåkers kommun godkändes för minskad brottslighet och ökad trygghet i kommunen.
- Ett nytt Miljö- och klimatprogram 2030 med mål, strategiska inriktningar och indikationer samt anvisningar för arbetssätt, uppföljning och redovisning har antagits.
- En resursförstärkning på grundskolan om 12 mnkr för läromedel och digitala verktyg har genomförts.
- En strategi för verksamhetsutveckling i Österåkers kommun har antagits.

1.2 Kommunens periodutfall

Kommunen visar ett positivt resultat för perioden om 203,1 mnkr. Jämfört med budget innebär det en positiv avvikelse med 162,4 mnkr. Nämndernas utfall visar en positiv avvikelse gentemot budget om 50,7 mnkr. Skatteintäkterna, inklusive utjämningsystem, statsbidrag och fastighetsavgifter visar per augusti en positiv avvikelse jämfört med budget om 106,2 mnkr, vilket framförallt förklaras med att skatteunderlagsutvecklingen blev betydligt högre än vad prognoserna indikerade. En ytterligare förklaring är att den ekonomiska effekten av kommunens demografiska utveckling blev bättre än beräknat. I budgetsammanhang räknade förvaltningen med en befolkningstillväxt om cirka 2,2 procent mellan november 2020 och november 2021, medan det faktiska utfallet uppgick till cirka 3,4 procent.

Utfallet för centrala poster för lokaler och oförutsedd verksamhet är också bättre än budget.

Under perioden har inte några exploateringsvinster hunnit uppstå, vilket genererar en negativ avvikelse mot periodbudget om 3,3 mnkr. Däremot har markförsäljning skett, vilket genererat en obudgeterad intäkt om 1,4 mnkr under perioden. Regleringspost för pensioner avviker negativt med 0,5 mnkr mot periodens budget. Finansiella poster visar en negativ avvikelse mot periodbudget med 51 mnkr, främst som en effekt av värdeutvecklingen av kommunens placerade medel, där marknadsvärdet har blivit lägre

Liksom tidigare års delårsbokslut har förändring av semesterlöneskuld medtagits i resultatet per augusti, vilket påverkar periodens resultat positivt med 41 mnkr jämfört med budget. I årsprognosen utjämnas resultatet för detta. För vidare förklaring se Not 1.

1.3 Kommunens årsprognos

I helårsprognosen överstiger resultatet årsbudgeten med 125 mnkr, vilket innebär ett positivt resultat om 170 mnkr. Balanskravet bedöms därmed uppfyllas för helåret. Kommunen har inte några ackumulerade förluster sedan tidigare. Även resultatet före balanskravsjustering är positivt i förhållande till budget.

Prognosen för skatteintäkterna, statsbidragen och utjämningsystemen är en positiv avvikelse om 82,1 mnkr jämfört med budget.

Huvudsaklig anledning till avvikelsen är att budgeten för 2022 bygger på en skatteunderlagstillväxt om 3,6 procent. Denna faktor har reviderats under de senaste skatteunderlagsprognoserna och visade vid senaste prognosen (25 augusti) på en preliminär skatteunderlagstillväxt för 2022 om cirka 4,9 procent, främst driven av återhämtning på arbetsmarknaden efter pandemin.

I bokslutet för 2021 reserverades en justering av skatteintäkterna, en så kallad slutavräkning, motsvarande en prognostiserad skatteunderlagstillväxt för riket 2021 om cirka 4,6 procent. Det är en förbättring med 2,4 procentenheter från, den av regeringen fastställda, nivån på 2,2 procent i vårpropositionen motsvarande 1 143 kr per invånare. SKR:s senaste prognoser visar en uppräkningsökning om 5,3 procent för 2021, och därmed blir skatteintäkterna högre än vad som reserverades i bokslutet.

Pensionskostnaderna beräknas bli något högre än budgeterat varför regleringsposten för pensioner i prognosen visar en negativ avvikelse med 1,7 mkr mot årsbudget, främst med hänvisning till att utbetalningarna för avgiftsbestämd ålderspension blivit högre än budgeterat.

Nämndernas helårsprognos (inklusive Produktionsutskottet) visar en positiv budgetavvikelse om 24,2 mkr, där Vård- och omsorgsnämnden prognostiserar den största positiva budgetavvikelsen om 30,0 mkr. Det är främst antalet utförda hemtjänsttimmar som är färre än föregående år. Nämnden ser också en minskning av volymerna inom korttidsvistelse, personlig assistans och LSS-boende för barn. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden prognostiserar en positiv avvikelse mot årsbudget med 2,7 mkr. Socialnämnden och Produktionsutskottet prognostiserar en negativ avvikelse mot årsbudget om 2,5 mkr respektive 6,5 mkr. Mer information om nämndernas prognoser framgår av de korta verksamhetsberättelserna från avsnitt 12 och framåt, samt nämndernas verksamhetsberättelser som behandlas av respektive nämnd.

1.4 Investeringsverksamheten

Under perioden har nettoinvesteringar motsvarande 69,3 mkr gjorts inom kommunen som ska räknas av mot kommunens investeringsbudget om totalt 127,3 mkr netto och 151,3 mkr brutto. Prognosen är att hela nettoinvesteringsvolymen för året kommer att nyttjas. Förutom en investeringsbudget om 4,0 mkr vardera för Kommunstyrelsens förvaltning och Kommunstyrelsens Produktionsutskott avser resterande del av investeringsbudgetens totala omfattning Tekniska nämnden, som bland annat ansvarar för all utbyggnad av kommunens infrastruktur. Se tabell i avsnitt 4.

Nedan redogörs för projektområden där det finns större avvikelser:

Projektområde attraktiv offentlig plats och skärgård

Projektet Järnvägsparken prognostiserar en avvikelse mot budget om -1,4 mkr där större delen kan härledas till tillkommande kostnader för anslutning till Västra Banvägen. Projektet Slussen, vattenreglering och slussportar uppvisar en avvikelse i förhållande till budget om -7 mkr. Kostnader inom projektet beräknas öka med 4 mkr, både kopplat till komplicerade geotekniska förhållanden och till högre produktionspriser, men även kostnader för hantering av klagan över domvilla.

Projektområde gång och cykelvägar

Projektet Margretelundsvägen etapp 2 uppvisar en avvikelse mot budget om -3 mnkr. Den största delen kan härledas till kostnader kopplade till ändringar och tillägg från ursprungligt kontrakt, beroende på en omfattande ledningsomläggning samt en ny busshållplats med anledning av tidigare felkonstruktion. Projektet ser också kostnadsökningar kopplat till ökade mängder av bland annat bergschakt samt fördröjningar kopplat till omvärldsläget med framförallt höga kostnader för olja. Projektet Trälhavsvägen uppvisar en avvikelse i förhållande till budget med -4 mnkr på grund av en tidigare lagd start av entreprenaden med anledning av Roslagsvattens nya reningsverk.

Projektområde reinvesteringar, gator och vägar

Projekt Säbybron prognostiseras avvika med -1 mnkr på grund av ökade råvarupriser och drivmedelskostnader. Dialog pågår för att begränsa den ekonomiska påverkan på projektet genom anpassningar och omprioriteringar.

Samhällsbyggnadsförvaltningen ser över och omprioriterar projekten i de övriga projektområdena för att hantera prognosavvikelserna under verksamhetsåret.

Investeringar gjorda av kommunens dotterföretag

Investeringar i fastigheter och VA ombesörjs av kommunens dotterföretag, Armada Fastighets AB och Roslagsvatten AB. Behovet av utbyggd VA-infrastruktur är fortsatt stort, vilket innebär fortsatta investeringar de närmaste åren. Omfattningen på Armadas och Roslagsvattens investeringsverksamhet för 2022 framgår av nedanstående tabell. Observera att det är siffror för hela koncernerna oavsett ägd andel.

Budgetavvikelsen i Roslagsvatten beror framförallt på att kommunernas planering av projekt generellt är senarelagda främst på grund av förseningar i detaljplaner.

Investerings- redovisning per bolag (mnkr)	Helår				Januari-augusti		
	Budget 2022	Prognos 2022	Budget avvikelse	Utfall 2021	Period budget	Utfall perioden	Budget avvikelse
Armada (koncernen)	-170,0	-170,0	-	-362,2	-99,3	-99,3	-
Roslagsvatten (Koncernen)	-507,0	-424,0	+83,0	-233,1	-338,0	-77,7	+260,3

1.5 God ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv innebär att kommunen använder de gemensamma resurserna varsamt och att kommunens invånare får ut så mycket som möjligt för sina skattemedel. Utifrån ett finansiellt perspektiv innebär det att morgondagens kommuninvånare kan försäkras minst samma servicenivå som dagens kommuninvånare. Det innebär att kommunen bygger upp en god ekonomisk hushållning för att kunna möta oförutsedda konjunktursvängningar och demografiska förändringar.

För att kunna styra kommunens verksamheter ur ett finansiellt perspektiv krävs att finansiella mål sätts som i sin tur ska stödja kommunens verksamhetsplan. Lagstiftningen om god ekonomisk hushållning innebär också att en kommun ska ha ett rimligt överskott i både den budgeterade resultaträkningen och i bokslutet.

De finansiella målen och de övergripande målen nedan säkerställer att detta uppfylls för Österåkers kommun. Den samlade bedömningen är att kommunen uppnår god ekonomisk hushållning för helåret 2022.

1.5.1 Finansiella mål

Följande mål är beslutade i samband med budget 2022

- Nettokostnadsandelen ska högst motsvara 99 procent av skatteintäkter och bidrag som utgiftstak

Målnöjdhetsgrad: Nettokostnadsandelen är för perioden 84,2 procent. Målet är uppfyllt och bedöms uppfyllas för helåret.

- Kommunens utdebitering hålls så låg som möjligt under 2022-2024. För år 2022 är den 16:90 öre.

Målnöjdhetsgrad: Kommunens utdebitering är 16:90 öre under 2022, vilket är en sänkning med 10 öre för 3:e året i innevarande mandatperiod och målet bedöms uppfyllt för helåret.

- Kostnadsutvecklingen per invånare ska inte överstiga 3 procent i snitt under mandatperioden

Målnöjdhetsgrad: Kostnadsutvecklingen per invånare jämförs i delårsboksluten med siffror från respektive halvårsskifte. Sedan halvårsskiftet 2021 har kostnadsökningen per invånare varit 1,5 procent, målet bedöms uppfyllas för mandatperioden.

- Högst 50 procent av pensionskostnader inklusive löneskatt avseende pensionsåtaganden före 1998 som betalas ut årligen, kan finansieras av tidigare reserverade medel i eget kapital.

Måluppfyllnad: Resultatet tillåter att samtliga kostnader avseende pensionsåtaganden före 1998 finansieras av periodens resultat och behöver därmed inte ta tidigare reserverade medel i eget kapital i anspråk. Målet är uppfyllt och bedöms uppfyllas för helåret.

- Minst 50 procent av investeringsvolym som överstiger årets avskrivningar, ska finansieras med årets resultat och posten oförutsett och högst 50 procent via realisationsvinster/exploateringsintäkter och egna medel.

Måluppfyllnad: Investeringsvolymen har finansierats med periodens resultat. Målet är uppfyllt för perioden och bedöms uppfyllas för helåret.

- Årets resultat som överstiger 2 procent av eget kapital ska reserveras för resultatutjämningsreserv i balansräkning under posten eget kapital

Måluppfyllnad: Under hösten 2021 presenterade Statens offentliga utredningar sitt betänkande av "*En effektiv ekonomistyrning i kommuner och regioner - En god kommunal hushållning*". En av slutsatserna i utredningen var att resultatutjämningsreserverna inte har uppfyllt sitt syfte, varför utredningen föreslår att dessa succesivt avvecklas och att kommuner istället ska kunna spara överskott i en så kallad resultatreserv med andra förutsättningar. Med anledning av detta kommer kommunen sannolikt inte att göra någon avsättning under 2022, trots att resultatet per 2022-08-31 överstiger 2 procent av eget kapital.

1.5.2 Kommunfullmäktiges övergripande mål

Bedömningen om måluppfyllelse för respektive inriktningsmål utgår från nämndernas prognos för helår, samt för utfallet 2022 i de fall det finns ett sådant (se bilaga 25). För de flesta resultatindikatorer saknas dock utfall för 2022. Mätpunkter är oftast på helår eller utgår från offentlig statistik eller externa undersökningar som kommer senare under året.

Invånarna ska uppleva en professionell service av hög kvalitet och ett gott bemötande i all kommunal service.

Österåker har ambitionen att erbjuda service av hög kvalitet och ett gott bemötande i alla verksamheter, från första kontakten i kommunens servicecenter, till bemötandet, utbudet och tillgängligheten i idrottshallar, på kulturarrangemang och på biblioteken.

Det ska gå lätt och snabbt att få kontakt med kommunen och svar på de frågor eller hjälp med de ärenden man har. Kundnöjdheten i kontakten med

Österåkers kommun ska vara hög. Den löpande servicemätningen, som bedömer servicegraden vid invånarnas kontakt via telefon och mail med kommunen, samt andra typer av undersökningar som mäter kundnöjdheten hos föreningar och företag hjälper förvaltningarna att utveckla och förbättra kvaliteten. Införandet av lättillgängliga kanaler i kommunikationen med kommunen tillsammans med e-tjänster ska förenkla kontakten.

Åtta av nio nämnder prognostiserar att de kommer uppfylla målet för 2022 och en nämnd prognostiserar att de delvis ska nå målet. Den nämnd som inte helt uppnår målet är Socialnämnden, främst på grund av att de prognostiserar att de inte kommer uppnå målen gällande utredningstiden gällande barnavårdsutredningar, ekonomiskt bistånd och vuxenstöd. Bedömningen är att målet för kommunen som helhet kommer att uppfyllas under 2022.

Österåker ska ha en ekonomi i balans

Österåker ska ha en ekonomi i balans. En god ekonomi är en förutsättning för att kunna bedriva en bra och kvalitativ verksamhet.

Målet för samtliga nämnder är därför att inte ha någon negativ avvikelse från fastställd budget. Vid en sådan avvikelse ska en analys och åtgärdsplan upprättas. Det finns ett antal finansiella mål som är viktiga för kommunen att uppnå i dess arbete för en god ekonomisk hushållning och som följs under året (se avsnitt 1.6.1).

Åtta av nio nämnder prognostiserar att de kommer att uppnå inriktningsmålet. Den nämnd som har prognostiserat en negativ avvikelse mot budget är Socialnämnden. Avvikelsen beror på högre placeringskostnader per dygn för barn och unga i familjehem och hem för vård och boende (HVB) samt SIS-institutioner. Bedömningen är att målet för kommunen som helhet kommer att uppfyllas under 2022.

Österåker ska vara bästa skolkommun i länet

Österåker ska erbjuda hög kvalitet i förskola och skola, där barn och elever utmanas, utvecklas och lär. Goda studieresultat och upplevd nöjdhet, trygghet och delaktighet, både för barn, elever och vårdnadshavare är viktigt för kommunen. Det ska finnas goda förutsättningar för barn och elever att lära, för pedagoger att undervisa och för rektorer att verka som pedagogiska ledare. En av de viktigaste förutsättningarna för barn och elevers lärande är pedagogerna, så behörig personal både i förskolan och i skolan är ett prioriterat område för kommunen och insatser görs för att både kompetenshöja och fortbilda personal.

Målnivåerna inom området är högt ställda, vilket speglar det statliga uppdraget: att alla elever ska nå godkända betyg, att alla barn och elever ska känna sig trygga i verksamheterna, samt att det är behöriga pedagoger som undervisar i förskolor och skolor i kommunen. Även om inte alla uppsatta målnivåerna kommer att uppnås, visar delårsuppföljningen på att nämnderna förväntar sig goda resultat för helåret.

Fyra av åtta nämnder lägger en prognos där inriktningsmålet förväntas nås, tre nämnder förväntas delvis nå inriktningsmålet och en nämnd kan inte göra en prognos till delåret. En av nämnderna har inte satt resultatmål till inriktningsmålet. Bedömningen är att målet för kommunen som helhet delvis kommer att uppfyllas för 2022.

Österåker ska erbjuda högsta kvalitet på omsorg för äldre och personer med funktionsnedsättning

Österåker har som mål att erbjuda högsta kvalitet på omsorg för äldre och personer med funktionsnedsättning. Brukarna ska uppleva nöjdhet och en hög kvalitet och tillgänglighet i kommunens verksamheter. Den fysiska miljön, både i verksamheten och i den offentliga miljön, ska vara tillgänglig och attraktiv. Handläggare och personal ska ha väsentliga kunskaper och god kompetens inom respektive område för att kunna möta brukare och anhöriga på ett bra sätt.

Sju av nio nämnder prognostiserar att de uppnår inriktningsmålet, en att de delvis uppnår inriktningsmålet och en nämnd har inte gjort någon bedömning. Orsaken till att Kommunstyrelsen angett att de bara delvis kommer att nå uppsatta mål kan härledas till covid-19 och mätetal gällande sjukfrånvaron, som fortsatt varit hög under första delen av året. Bedömningen är att målet för kommunen som helhet kommer att uppfyllas 2022.

Österåker ska ha en trygg miljö

Invånare, medarbetare och brukare ska känna sig trygga i Österåkers kommun. Inriktningsmålet *Österåker ska ha en trygg miljö* spannar över många områden i kommunens verksamhet, från barn och unga i förskola, skola och föreningsliv, till trygghet för äldre och personer med funktionsvariation som är mottagare av insatser. Även trygghet på fritiden och i offentliga miljöer är områden som kommunen arbetar systematiskt med, bland annat genom den förvaltningsövergripande styrgruppen Trygghet och Säkerhet. Under 2022 har fortsatt flera förstärkningar gjorts inom området trygghet, både gällande det förebyggande arbetet och det åtgärdande arbetet för att öka tryggheten i kommunen.

Tre av nio nämnder räknar med att nå uppsatta målnivåer 2022, två nämnder räknar med att delvis nå målen och fyra av nämnderna kan inte lägga en prognos vid delåret. Bedömningen är att målet för kommunen som helhet delvis kommer att uppfyllas för 2022.

Österåker ska sträva efter ett långsiktigt hållbart samhälle, där goda förutsättningar ges för människa, miljö och natur att samverka

Inriktningsmålet om ett långsiktigt hållbart samhälle utgör utgångspunkt för det arbete som ledde fram till kommunens miljömål. Hållbarhet är ett brett begrepp som inbegriper ekologi, såväl som social och ekonomisk utveckling.

Arbetet med att ta fram kommunens nya hållbarhetsramverk med anknytning till Agenda 2030 kommer att slutföras under 2022, och ett nytt miljö- och klimatprogram har tagits fram under första delåret.

Exempel på arbete som prioriteras av nämnderna under rubriken hållbarhet är att minska utsläpp och matsvinn, erbjuda ett varierat utbud av grön- och naturområden, arbeta med att minska skadliga ämnen i både befintliga och nya verksamheter i kommunen, samt förbättra den ekologiska och kemiska statusen i sjöar, vattendrag och kustvatten.

Sex av nio nämnder lägger en prognos där inriktningsmålet uppfylls helt och två nämnder lägger en prognos där målet delvis uppnås. En nämnd kan inte göra en bedömning på helåret. En mer djuplodande redogörelse av målet görs under avsnitt 25 som innehåller miljöredovisningen. Bedömningen är att målet för kommunen som helhet kommer att uppfyllas 2022.

Stark och balanserad tillväxt som är ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbar

Österåker växer och kommunen vill skapa förutsättningar för en hållbar och balanserad befolkningsutveckling och tillväxt genom samordnad planering av bostäder, infrastruktur, omsorg, arbetsplatser, handel, utbildning och fritid. I Österåker arbetar därför förvaltningarna tillsammans kring de strategiska planer och dokument som pekar ut riktningen för utbyggnad av Österåker. För att ytterligare förstärka det kommunövergripande arbetet inom området har två förvaltningsövergripande styrgrupper tillsatts: Styrgruppen för Samhällsfastigheter, samt Styrgruppen för Framtid och utveckling.

Sju av nio nämnder prognostiserar att inriktningsmålet kommer uppfyllas för året, två nämnder har ingen möjlighet att lägga en prognos vid delåret. Bedömningen är att målet för kommunen som helhet kommer att uppfyllas 2022.

1.6 Koncernen

Koncernens resultat efter åtta månader är 212,2 mnkr. I koncernbokslutet ingår, förutom kommunens siffror, även 100,0 procent av Armada Fastighets AB samt 43,9 procent av Roslagsvatten AB.

För mer information om bolagen se vidare i avsnitt 23 och 24.

1.7 Händelser efter rapportperiodens utgång

Den 11/9 2022 genomfördes allmänna val i Sverige.

Kommunfullmäktiges mandatperiod efter de allmänna valen startar 2022-10-15 och sammanträder för första gången 2022-10-17.

Kommunfullmäktige ska inrätta politisk organisation och utse ledamöter och ersättare i bland annat Kommunstyrelsen för mandatperiod med start 2023-01-01.

2 Driftredovisning, central nivå

Resultatbudget (mnkr)	Helår				Utfall aktuell period		
	Budget 2022	Prognos 2022	Budget avvikelse	Utfall 2021	Period budget	Utfall perioden	Budget avvikelse
Verksamhetens intäkter							
Avgifter	107,6	124,1	16,4	137,1	71,7	88,1	16,4
Övriga intäkter	1 360,5	1 383,6	23,1	1 390,9	904,7	934,8	30,2
Summa intäkter	1 468,1	1 507,7	39,5	1 527,9	976,4	1 023,0	46,5
- Varav interna intäkter	-	-	-	1 117,2	-	798,4	-
Verksamhetens kostnader							
Personalkostnader	-1 073,5	-1 098,5	-25,1	-1 075,2	-715,2	-724,2	-9,1
Lokalkostnader	-230,5	-232,1	-1,6	-219,2	-149,3	-146,4	2,9
Kapitalkostnader	-57,1	-52,9	4,2	-54,3	-38,2	-35,4	2,8
Köp av verksamhet	-2 108,1	-2 115,2	-7,1	-2 034,0	-1 401,8	-1 401,2	0,6
Övriga kostnader	-449,0	-434,8	14,3	-454,7	-296,0	-286,6	9,4
Summa kostnader	-3 918,1	-3 933,4	-15,3	-3 837,3	-2 600,4	-2 593,8	6,6
- Varav interna kostnader	-	-	-	-1 196,9	-	-798,4	-
Verksamhetens nettokostnader	-2 450,0	-2 425,8	24,2	-2 309,4	-1 624,0	-1 570,8	53,1

Ökning semesterlöneskuld	-	-	-	-	-	41,0	41,0
Internränta på investeringar	12,0	12,3	0,3	13,7	8,0	8,3	0,3
Statsbidrag maxtaxa	10,6	13,3	2,7	13,1	7,1	12,7	5,6
Pensioner, regleringspost	-56,7	-58,4	-1,7	-64,4	-37,8	-38,3	-0,5
Lokaler	-5,0	-5,0	-	-0,2	-3,3	-0,3	3,0

Resultatbudget (mnkr)	Helår				Utfall aktuell period		
	Budget 2022	Prognos 2022	Budget avvikelse	Utfall 2021	Period budget	Utfall perioden	Budget avvikelse
Oförutsedd verksamhet	-12,0	-26,8	-14,8	-29,8	-8,0	-	8,0
Exploateringsvinster	5,0	5,0	-	3,4	3,3	-	-3,3
Reavinster och – förluster	-	1,4	1,4	-	-	1,4	1,4
Gatukostnads- ersättning från exploatörer	-	6,6	6,6	26,9	-	0,2	0,2
Nettokostnad inkl. centrala poster	-2 496,1	-2 477,4	18,7	-2 346,8	-1 654,7	-1 545,9	108,8
Skatteintäkter	2 158,4	2 214,8	56,4	2 121,7	1 438,9	1 510,7	71,8
Statsbidrag och utjämnings	281,0	301,0	20,0	328,0	187,3	219,8	32,5
Fastighetsavgift	110,0	113,0	3,0	105,5	73,3	75,2	1,9
Finansiella intäkter	12,0	51,0	39,0	78,9	8,0	48,0	40,0
Finansiella kostnader	-20,3	-112,4	-92,1	-20,7	-13,5	-104,8	-91,3
Kommunens resultat	45,0	90,0	45,0	266,6	39,4	203,1	163,8
Realiserade vinster, försäljning av anläggningstillgångar	-	-1,4	-1,4	-	-	-1,4	-1,4
Balanskravsjustering; orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-	80,0	80,0	-59,2	-	81,4	81,4
Balanskravs- resultat	45,0	170,0	125,0	207,5	39,4	283,1	243,7
Exkl gatukostnads- ersättning enl ovan	-	-6,6	-6,6	-26,9	-	0,2	0,2
Jämförelse- resultat*	45,0	163,4	118,4	180,6	39,4	282,9	243,6

3 Driftredovisning, nämndnivå

Driftsredovisning per nämnd (mnkr)	Helår				Utfall aktuell period		
	Budget 2022	Prognos 2022	Budget avvikelse	Utfall 2021	Period budget	Utfall perioden	Budget avvikelse
Produktions- utskottet	-	-6,5	-6,5	-15,6	-2,6	-0,1	-2,4
Intäkter	1 126,8	1 135,8	9,0	1 125,2	747,8	757,5	-9,7
Kostnader	-1 126,8	-1 142,3	-15,5	-1 140,8	-750,4	-757,7	7,3
Kommun- fullmäktige	-8,4	-8,4	-	-6,9	-5,6	-4,6	-1,0
Intäkter	-	-	-	-	-	-	-0,1
Kostnader	-8,4	-8,4	-	-7,0	-5,6	-4,7	-0,9
Kommun- styrelsen exkl PU	-113,9	-113,9	0,0	-96,5	-74,1	-62,2	-11,9
Intäkter	106,4	109,2	2,8	124,6	71,8	86,2	-14,4
Kostnader	-220,3	-223,1	-2,8	-221,1	-145,9	-148,4	2,5
Val- och demokrati- nämnden	-1,9	-1,9	-	-0,5	-1,0	0,8	-1,8
Intäkter	0,8	1,3	0,5	-	0,8	1,3	-0,5
Kostnader	-2,7	-3,2	-0,5	-0,5	-1,8	-0,5	-1,3
Förskole- och grundskole- nämnden	-1 038,5	-1 038,5	0,0	-989,7	-691,3	-685,0	-6,3
Intäkter	81,7	101,2	19,5	90,5	54,5	70,5	-16,0
Kostnader	-1 120,2	-1 139,7	-19,5	-1 080,3	-745,8	-755,5	9,7
Kultur- och fritidsnämnden	-108,2	-108,2	-	-90,9	-67,7	-63,8	-3,8
Intäkter	9,2	9,2	-	8,9	5,9	6,1	-0,3
Kostnader	-117,4	-117,4	-	-99,9	-73,5	-70,0	-3,6
Gymnasie- och vuxenutbildnings- nämnden	-257,8	-255,1	2,7	-247,2	-170,9	-167,1	-3,8
Intäkter	9,5	11,3	1,8	11,9	6,3	7,0	-0,7
Kostnader	-267,3	-266,4	0,9	-259,1	-177,2	-174,1	-3,1
Vård- och omsorgsnämnden	-669,8	-639,8	30,0	-618,6	-446,5	-424,0	-22,5
Intäkter	78,9	85,9	7,0	95,1	52,6	58,3	-5,7
Kostnader	-748,6	-725,7	22,9	-713,7	-499,1	-482,3	-16,8

Driftsredovisning per nämnd (mnkr)	Helår				Utfall aktuell period		
	Budget 2022	Prognos 2022	Budget avvikelse	Utfall 2021	Period budget	Utfall perioden	Budget avvikelse
Byggnads- nämnden	-7,8	-7,8	-	-3,6	-4,6	-4,9	0,3
Intäkter	13,9	13,9	-	16,4	9,3	8,2	1,0
Kostnader	-21,7	-21,7	-	-20,1	-13,8	-13,1	-0,7
Miljö- och hälsoskydds- nämnden	-8,9	-8,4	0,5	-8,4	-5,6	-5,1	-0,5
Intäkter	5,7	6,0	0,3	6,5	3,8	4,1	-0,3
Kostnader	-14,6	-14,4	0,2	-14,9	-9,5	-9,2	-0,2
Tekniska nämnden	-129,8	-129,8	-	-127,8	-84,8	-84,9	0,1
Intäkter	8,3	6,8	-1,5	23,2	5,6	5,5	0,1
Kostnader	-138,1	-136,6	1,5	-151,0	-90,5	-90,4	-0,1
Socialnämnden	-105,0	-107,5	-2,5	-103,6	-69,3	-69,9	0,6
Intäkter	27,0	27,0	-	25,4	18,0	18,1	-0,1
Kostnader	-132,0	-134,5	-2,5	-129,0	-87,3	-88,0	0,7
Verksamhetens intäkter	1 468,1	1 507,7	39,5	1 527,9	976,4	1 023,0	-46,5
Verksamhetens kostnader	-3 918,1	-3 933,4	-15,3	-3 837,4	-2 600,4	-2 593,8	-6,6
Verksamhetens nettokostnad	-2 450,0	-2 425,7	24,2	-2 309,4	-1 624,0	-1 570,8	-53,1

4 Investeringsredovisning

Avräkning mot investeringsbudget (mnkr)	Helår				Utfall aktuell period	
	Budget 2022	Prognos 2022	Budget avvikelse	Utfall 2021	Utfall perioden	Aterstår av budget
Produktionsutskottet	-4,0	-4,0	-	-4,0	-1,4	2,6
Inkomster	-	-	-	-	-	-
Utgifter	-4,0	-4,0	-	-4,0	-1,4	2,6
Kommunstyrelsen exkl PU	-4,0	-4,0	-	-	-	4,0
Inkomster	-	-	-	-	-	-
Utgifter	-4,0	-4,0	-	-	-	4,0
Tekniska nämnden	-119,3	-119,3	-	-104,9	-67,9	51,4
Inkomster	24,0	21,2	-2,8	8,7	2,4	-21,6
Utgifter	-143,3	-140,4	2,8	-113,7	-70,3	73,0
Verksamhetens inkomster	24,0	21,2	-2,8	8,7	2,4	-21,6
Verksamhetens utgifter	-151,3	-148,4	2,8	-117,6	-71,7	79,5
Verksamhetens nettoutgifter	-127,3	-127,3	-	-108,9	-69,3	57,9

Exploateringsfinansierade investeringar (mnkr)	Prognos 2022	Utfall 2021	Utfall perioden
Kommunstyrelsen exkl PU	-57,5	-23,4	-38,8
Inkomster	-	-	0,5
Utgifter	-57,5	-23,4	-39,3
Tekniska nämnden	-	-	-
Inkomster	-	-	-
Utgifter	-	-	-
Verksamhetens inkomster	-	-	-
Verksamhetens utgifter	-57,5	-23,4	-
Verksamhetens nettoutgifter	-57,5	-23,4	-38,8

5 Intern kontroll

Intern kontroll utgör en viktig del av kommunens löpande arbete för att uppnå och säkerställa både en effektiv hantering och ett säkert utförande av alla kommunens processer. Moment som ska ingå i internkontrollplanen fastställs dels på en central nivå, och dessutom ska förvaltningsspecifika risker identifieras och följas upp, genom att en internkontrollplan upprättas på förvaltnings- och avdelnings- eller enhetsnivå.

Både policy och riktlinjer för intern kontroll har uppdaterats under 2020/2021 och har antagits av Kommunfullmäktige. En risk- och väsentlighetsanalys har genomförts av en arbetsgrupp i Kommunstyrelsens förvaltning, vilket har resulterat i fyra kommungemensamma kontrollmoment som ska ingå i samtliga nämnders internkontrollplaner.

1. Kontrollmomentet syftar till att säkerställa att förvaltningens intäkter och kostnader är korrekt konterade utifrån SKR:s kommunbas (kontoplan för kommuner) avseende konto och verksamhet, samt att gemensamma verksamheter som avser flera kärnverksamheter enligt SKR:s definition blir korrekt fördelade inför statistikinlämning.
2. Kontrollmomentet syftar till att säkerställa att avdelningarna eller enheterna på respektive förvaltning har upprättat registerförteckningar över sina personuppgiftsbehandlingar i enlighet med dataskyddsförordningen artikel 30.
3. Kontrollmomentet syftar till att säkerställa att kontroll av löneutbetalningar görs månadsvis för att förhindra att felaktiga löner betalas ut.
4. Kontrollmomentet syftar till att säkerställa att kontroll av uppgifter som levereras till andra myndigheter i statistiksyfte kvalitetssäkras för att förhindra felaktigheter i officiell statistik.

I nämndernas delårsrapporter framgår det att kontroll har utförts i den omfattning som planen föreskriver och att inga avvikelser har identifierats.

6 Personaluppföljning

Kommunen vill nå hög kvalitet i den kommunala servicen och där är kommunens medarbetare en viktig framgångsfaktor. Det är även viktigt hur kommunen strategiskt och operativt arbetar med frågor kopplade till området. Omvärlden förändras och med den även förväntningar från invånare och brukare, främst avseende tillgänglighet samt tekniska och individanpassade lösningar. Under de senaste två åren har detta blivit tydligare, vilket i sin tur har lett till ytterligare insikt i hur kommunen som arbetsgivare behöver arbeta aktivt för att ta tillvara kompetens, samt arbeta strategiskt med arbetsmiljön för mer hållbara medarbetare.

6.1 Antal anställda och årsarbetare

Redovisningen för personaluppföljning i delårsbokslutet baseras på uppgifter per den 31 augusti när det gäller årsarbetare, kön, åldersfördelning. När det gäller uppgifter på antal anställda samt inrapporterade tillbud och olycksfall baseras dessa uppgifter på intervallet januari-augusti, övrig redovisning baseras på perioden januari-juni. Redovisningen baseras på uppgifter registrerade vid framtagande. Det kan förekomma korrigeringar eller revideringar i efterhand vilket påverkar redovisning framtagna vid ett senare tillfälle.

Medeltal medarbetare i Österåkers kommun (årsarbetare)	2021-08-31	2022-08-31
Antal årsarbetare tillsvidare	1 497,6	1 502,1
Antal årsarbetare tidsbegränsade	205,1	212,4
Summa antal årsarbetare	1 702,7	1 714,5

Antalet tillsvidareanställda årsarbetare har ökat med fem och uppgår till 1 502. På totalen av antal årsarbetare är det en ökning med tolv mot föregående år, som då uppgår till 1 714,5. Den förändringen kan härledas till det strategiska arbete som förra året påbörjades och nu fortgår med fokus att öka möjligheten till tillsvidareanställning samt heltidsarbete för de som så önskar i organisationen.

Antal anställda medarbetare i Österåkers kommun	2021 jan-aug	2022 jan-aug
Antal månadsavlönade tillsvidare	1705	1735
Antal månadsavlönade allmän visstid	231	200
Antal månadsavlönade vikariat	63	87
Antal anställda annan tidsbegränsad anställning	100	123
Antal anställda månadsavlönade	2099	2145

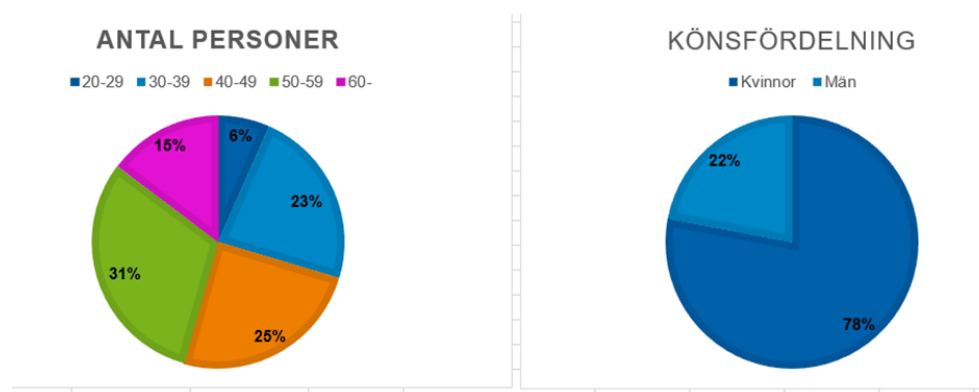
Under antalet anställda medarbetare för perioden januari-augusti är det framförallt en ökning mot föregående år i antalet "månadsavlönade tillsvidareanställda". Ökningen från 1705 till 1735 beror på att det har skett en minskning i antalet månadsavlönade med en allmän visstidsanställning. Den ökningen kopplas återigen till arbetet i organisationen med att ta tillvara på medarbetares kompetenser och att därmed i större utsträckning anställa tillsvidareanställda på heltid och minska andelen med en allmän visstidsanställning. Det ger bättre förutsättningar för att arbeta mer långsiktigt och strategiskt.

I nämnderna har ingen större förändring i antal månadsavlönade medarbetare skett jämfört med samma period 2021, ökningen som skett är mer övergripande. Se nedan tabell.

Nämnd	2021-08-31		2022-08-31	
	Antal	Procent	Antal	Procent
KSPU	1 457	80,40	1 472	79,80
KS	135	7,46	132	7,15
VON	42	2,32	43	2,33
BN	10	0,55	15	0,81
MHN	16	0,88	15	0,81
TN	33	1,82	34	1,84
SN	70	2,86	74	4,01
GVN	22	1,21	22	1,19
FGN	22	1,21	22	1,19
KFN	25	1,38	31	1,68

6.2 Könsfördelning, åldersfördelning och utbildningsnivå

Sett till alla månadsavlönade i Österåkers kommun är fördelningen hittills i år 78 procent kvinnor och 22 procent män. Likt övriga delar av kommunal och regional sektor finns en överrepresentation av kvinnor. Denna representation visar sig på samtliga nivåer inom kommunen, exempelvis är fyra av sex förvaltningschefer kvinnor i Österåkers kommun.

Medelåldern håller en jämn nivå sett till de senaste åren, där kvinnor har en medelålder på 47,5 år (48 år) och män på 43,2 år (44 år). Åldersfördelningen baseras på tillsvidareanställda medarbetare.

6.3 Medarbetarundersökning

Medarbetarundersökningen genomförs årligen under perioden november/december, vilket innebär att resultatet redovisas i årsbokslutet. I början av året analyserar varje enhet sitt resultat och arbetar fram en långsiktig handlingsplan där åtgärder och aktiviteter tas fram utifrån enkätresultatet.

6.4 Rekryteringsbehov och kompetensförsörjning

Under 2021 påbörjades arbetet med en strategisk plan kring kompetensförsörjning och rekrytering. Fokus är att kunna locka rätt talanger till kommunen och att årligen ta fram en plan för hur Österåkers kommun skapar en optimal introduktion för nyanställda. Fokus ligger även på hur medarbetare ges möjlighet att växa i sin roll och hur kommunen som arbetsgivare tar tillvara på kompetensen som finns i organisationen. Kompetensförsörjningsplanen innefattar även identifierade utmaningar för framtiden, identifierade bristyrken samt behov av aktiviteter för befintlig personal.

Ett metodstöd är framtaget som hjälpmedel till chefer vid kartläggning av uppdrag, utmaningar, bristyrken samt kompetensgap. Utifrån detta arbete har det gjorts en sammanfattning som i sin tur lett till ett antal aktiviteter, bland annat en projektledarutbildning för medarbetare i kommunen som genomförs under hösten.

6.5 Sjukfrånvaro

Redovisningen av sjuktalen följer SKR:s definierade nyckeltal för sjukfrånvaro. Den totala sjukfrånvaron av de anställdas ordinarie arbetstid uppgick till 8,8 procent (2021: 7,7 procent).

	2021-08-31	2022-08-31
Total sjukfrånvaro i procent av de anställdas sammanlagda ordinarie arbetstid	7,70	8,80
Andel av sjukfrånvaro som avser frånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer	40,60	38,00
Sjukfrånvaro för kvinnor	8,30	9,50
Sjukfrånvaro för män	5,50	6,30
Sjukfrånvaron i åldrarna 29- år eller yngre	9,50	10,50
Sjukfrånvaron i åldrarna 30-49 år	7,70	8,80
Sjukfrånvaron i åldrarna 50 år eller äldre	7,30	8,30

En procentuell minskning i andelen långtidssjukskrivna (60 dagar eller mer) har skett under perioden och den kategorin utgjorde 38 procent av den totala sjukfrånvaron (delår 2021: 40,6 procent). Den totala sjukfrånvaron är dock fortsatt högre än före pandemin. Rekommendationen att fortsatt stanna hemma vid symptom påverkar utfallet och gör att sjuktalen ännu inte minskat.

Organisationen fortsätter att arbeta aktivt med tidiga signaler för att i tid kunna identifiera en eventuell kommande sjukskrivning och därmed kunna göra anpassningar.

6.6 Personalstöd

Under det första sex månaderna har 4 procent av medarbetarna i Österåkers kommun använt tjänsten personalstöd via extern leverantör, vilket är samma nivå som föregående år.

6.7 Arbetsskador

Med arbetsskador menas tillbud, olycksfall, färdolycksfall samt arbetssjukdomar. Merparten av anmälningarna härleds till produktionsförvaltningen, där majoriteten av medarbetarna finns. Kommunen har sett en ökning av inrapportering de senaste åren, vilket troligen kan förklaras med att detta är en punkt på arbetsplatsträffar, samt en ökad vana i rapporteringsverktyget.

Minskningen av tillbud för perioden är tydligt kopplad till pandemin då det under 2021 var krav från arbetsmiljöverket att rapportera in tillbud om exponering av smitta skett på arbetsplatsen. Inspektionen av arbetsmiljöverket från 2021 har givit resultat där bland annat frågan kring underrapportering av tillbud lyftes upp.

Ökningen av olycksfall härleds till produktionsförvaltningen.

Arbetsskador	2021-08-31	2022-08-31
Tillbud	209	168
Olycksfall	80	113
Färdolycksfall	9	3
Arbetssjukdomar	2	4

7 Resultaträkning

(Mnkr)	Kommun					Kommunkoncern				
	Not	Utfall jan-aug 2022	Utfall jan-aug 2021	Budget helår 2022	Prognos helår 2022	Not	Utfall jan-aug 2022	Utfall jan-aug 2021	Budget helår 2022	Prognos helår 2022
Verksamhetens intäkter	3	275,9	276,4	355,5	398,2	4	523,2	618,2	713,2	758,9
varav jämförelsestörande	5	0,2	22,1	-	-	5	11,8	121,1	-	-
Verksamhetens kostnader	6	-1 799,7	-1 749,4	-2 800,6	-2 826,3	6	-1 927,6	-1 860,8	-2 989,0	-3 027,9
varav jämförelsestörande		-	-	-	-		-	-	-	-
Av- samt nedskrivningar	8	-27,1	-27,0	-51	-49,2	8	-110,1	-107,1	-180,6	-178,0
Verksamhetens nettokostnader		-1 550,9	-1 500,0	-2 496,1	-2 477,3		-1 514,5	-1 349,7	-2 456,4	-2 447,0
Skatteintäkter	9	1 510,7	1 403,4	2 158,4	2 214,7	9	1 510,7	1 403,4	2 158,4	2 214,7
Generella statsbidrag och utjämning	10	300	295,5	391	414	10	300	295,5	391,0	414,0
Verksamhetens resultat		259,8	198,9	53,3	151,4		296,2	349,2	93,0	181,7
Finansiella intäkter	11	48,1	58,7	12	51	11	40,9	51,4	1,1	40,1
Finansiella kostnader	12	-104,8	-7,4	-20,3	-112,4	12	-124,9	-24,2	-52,5	-145,1
Resultat efter finansiella poster		203,1	250,1	45	90,0		212,2	376,4	41,6	76,6
Extraordinära poster		-	-	-	-		-	-	-	-
Periodens resultat*	13	203,1	250,1	45	90,0	13	212,2	376,4	41,6	76,6

8 Balansräkning – Tillgångar

(Mnkr)	Kommun			Kommunkoncern		
	Not	2022-08-31	2021-12-31	Not	2022-08-31	2021-12-31
TILLGÅNGAR						
Anläggningstillgångar						
Immateriella anläggningstillgångar						
Övriga immateriella anläggningstillgångar	14	3,0	3,9	14	3,0	3,9
Materiella anläggningstillgångar						
Mark, byggnader, tekniska-anläggningar	15	1 258,1	1 202,4	15	4 576,8	4 528,8
Maskiner och inventarier	16	16,3	18,5	16	78,2	78,9
Övriga materiella anläggningstillgångar	17	236,1	206,0	17	1 142,9	1 016,4
Finansiella anläggningstillgångar						
Värdepapper, aktier och andelar	18	124,6	124,6	18	79,8	79,8
Bostadsrätter		7,4	7,4		7,4	7,4
Långfristiga fordringar		4,8	4,8		9,1	9,3
Summa anläggningstillgångar		1 650,4	1 567,7		5 897,2	5 724,5
Bidrag till infrastruktur	19	7,3	7,5	19	7,3	7,5
Omsättningstillgångar						
Förråd		-	-		0,7	0,7
Exploateringstillgångar		111,5	105,3		111,5	105,3
Kortfristiga fordringar	20	288,1	306,3	20	382,6	337,9
Kortfristiga placeringar	21	734,7	687,6	21	734,7	687,6
Kassa och bank		148,9	194,6		298,8	301,6
Summa omsättningstillgångar		1 283,2	1 293,8		1 528,3	1 433,1
SUMMA TILLGÅNGAR		2 940,8	2 869,1		7 432,8	7 165,2

9 Balansräkning – Skulder och eget kapital

(Mnkr)	KOMMUNEN			KONCERNEN		
	Not	2022-08-31	2021-12-31	Not	2022-08-31	2021-12-31
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER						
Eget kapital						
Årets resultat		203,1	266,6		212,2	365,8
Resultatutjämningsreserv		-	225,3		-	225,3
Övrigt eget kapital		1 478,7	986,8		1 844,0	1 251,0
Summa eget kapital	22	1 681,8	1 478,7	22	2 056,2	1 842,1
Avsättningar						
Avsättningar för pensioner	23	329,6	307,0	23	330,8	308,3
Övriga avsättningar	24	533,3	533,0	24	567,1	566,8
Summa avsättningar		862,8	840,0		897,9	875,1
Skulder						
Långfristiga skulder	25	114,7	113,7	25	3 806,1	3 572,0
Kortfristiga skulder	26	281,5	436,6	26	672,6	903,3
Summa skulder		396,2	550,3		4 478,7	4 475,3
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		2 940,8	2 869,1		7 432,8	7 192,5
Ansvarsförbindelser						
Pensionsförpliktelser	27	620,3	628,0	27	620,3	628,0
Borgensåtaganden	28	3 331,0	3 292,7	28	0,1	0,1
Övriga ansvarsförbindelser	29	186,2	123,3	29	97,9	109,8

10 Noter

Innehållsförteckning

- Not 1 Redovisningsprinciper
- Not 2 Uppskattningar och bedömningar
- Not 3-13 Noter till resultaträkningen
- Not 14-26 Noter till balansräkningen
- Not 27-29 Poster inom linjen

10.1 Not 1 Redovisningsprinciper

Delårsrapporten är upprättad i enlighet med Lagen (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning. Kommunen följer god redovisningssed och tillämpar de rekommendationer som getts ut av Rådet för kommunal redovisning (RKR) i enlighet med lagstiftningen.

I delårsrapporten har samma redovisningsprinciper och beräkningsmetoder använts som i den senaste årsredovisningen med följande undantag;

- Vid delårsbokslut genomförs ingen fysisk inventering av tillgångar på samma sätt som rutinen vid årsbokslut
- Balanskonton som används som genomgångskonton nollställs inte på samma sätt som vid årsbokslut

10.1.1 Leasing

Gällande kommunens hyreskontrakt finns uppgift i not till ansvarsförbindelse inom linjen i balansräkningen om nuvärde av kommande hyresavgifter gällande de hyreskontrakt som överstiger 3 år.

Förutom långsiktiga hyresavtal (gällande lokaler) har kommunen operationella hyresavtal med maximal avtalslängd om 36 månader. Operationella leasingavtal med avtalsperiod om upp till 36 månader förekommer också gällande bland annat datorer, kopiatorer samt bilar. Idag saknas systemstöd för leasingkontrakten, kommunen har påbörjat en förberedelse inför en upphandling av ett sådant system. Arbetet påbörjades redan förra året med att kartlägga alla leasingavtal. Även gällande kommunens hyreskontrakt (lokaler) som understiger eller precis uppgår till 3 år, där det idag saknas systemstöd, fortsätter utvecklingsarbetet med att upprätta förteckningar över kommunens åtaganden.

I och med detta har kommunen idag inte kartlagt alla avtal och således har inte en prövning gjorts huruvida finansiella leasingavtal föreligger.

Detta skulle kunna betyda att tillgångarna och skulderna är något för lågt upptagna. Effekten i resultaträkningen skulle vara att kostnaderna för lokal- och markhyror minskar och avskrivningskostnaderna samt de finansiella kostnaderna i form av räntekostnader ökar.

10.1.2 Cykliska effekter

Semesterlöneskulden påverkar periodutfallet som minskad kostnad med 41 mnkr. Den justeras två gånger om året, vid delårsbokslut och helårsbokslut. Intjänande året och semesteråret är innevarande år därför blir effekten en kraftigt minskad kostnad i delåret, då personalen har tjänat in färre dagar än de tagit ut.

Vinterväghållningen påverkar inte periodutfallet, eftersom de kostnadstunga månaderna november till april fördelar sig med 2/3 under delårsperioden och 1/3 under kvarvarande period, det vill säga samma relation som storleken på delårsperioden.

10.1.3 Övriga avvikelser

Periodisering av timlöner

Vid årsbokslut periodiseras timlöner. Uppbokningen från föregående årsbokslut ligger under året kvar, för att uppdateras nästkommande årsbokslut för att inte få en skevhet i redovisningen under året.

10.2 Not 2 Uppskattningar och bedömningar

För delåret har jämförelsestörande poster inom resultaträkningen tagits i beaktande.

10.3 Not 3-29

Not 3 Kommunens intäkter

Belopp i mnkr	2022	2021
Försäljningsintäkter	4,3	1,2
Gatukostnads- ersättningar	0,2	22,1
Övriga taxor och avgifter	87,3	82,4
Hyror och arrenden	19,0	15,2
Övriga bidrag	132,0	129,8
Försäljning av verksamhet	31,7	24,1
Försäljning av anläggningstillgångar	1,4	1,6
Summa kommunens intäkter	275,9	276,4

Not 4 Kommunkoncernens intäkter

Belopp i mnkr	2022	2021
Österåkers Kommun	275,9	276,4
Armadakoncernen	227,3	322,0
Roslagsvatten (ägd andel)	153,8	140,0
Elimineringar	-133,8	-120,2
Summa kommunkoncernens intäkter	523,2	618,2

Not 5 Jämförelsestörande intäkter

Belopp i mnkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2022	2021	2022	2021
Pågående arbeten	-	-	11,6	-
Gatukostnadsersättningar	0,2	22,1	0,2	22,1
Försäld fastighet	-	-	-	99,0
Summa jämförelsestörande intäkter	0,2	22,1	11,8	121,1

Not 6 Kommunens kostnader

Belopp i mnkr	2022	2021
Personalkostnader exklusive pensionskostnader	637,4	636,9
Pensionskostnader	83,7	94,1
Lämnade bidrag	29,4	32,8
Köp av huvudverksamhet	793,7	754,3
Lokal- och markhyror	130,3	119,1
Fastighetskostnader	15,6	17,7
Material, tjänster och övriga verksamhetskostnader	109,5	94,4
Summa kommunens kostnader	1 799,6	1 749,4

Not 7 Kommunkoncernens kostnader

Belopp i mnkr	2022	2021
Österåkers Kommun	1 799,6	1 749,4
Armada-koncernen	125,2	119,4
Roslagsvatten (ägd andel)	136,5	112,1
Elimineringar	-133,6	-120,2
Summa kommunkoncernens kostnader	1 927,6	1 860,8

Not 8 Av- och nedskrivningar

Belopp i mnkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2022	2021	2022	2021
Immateriella anläggningstillgångar	0,9	1,5	1,5	2,4
Fastigheter och anläggningar	23,6	22,9	99,9	96,7
Maskiner och inventarier	2,6	2,6	8,7	8,0
Summa av- och nedskrivningar	27,1	27,0	110,1	107,1

Not 9 Skatteintäkter

Belopp i mnkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2022	2021	2022	2021
Allmän kommunalskatt	1 466,4	1 374,0	1 466,4	1 374,0
Preliminär slutavräkning föregående år	11,2	6,0	11,2	6,0
Preliminär slutavräkning innevarande år	33,2	23,4	33,2	23,4
Summa skatteintäkter	1 510,7	1 403,4	1 510,7	1 403,4

Not 10 Generella statsbidrag och utjämning

Belopp i mnkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2022	2021	2022	2021
Inkomstutjämning	73,2	49,7	73,2	49,7
LSS-utjämning	-6,8	6,6	-6,8	6,6
Kommunal fastighetsavgift	75,2	71,3	75,2	71,3
Regleringsavgift/bidrag	88,3	92,3	88,3	92,3
Kostnadsutjämning	63,6	58,9	63,6	58,9
Generella statsbidrag	6,5	16,7	6,5	16,7
Summa generella statsbidrag och utjämning	300,0	295,5	300,0	295,5

Not 11 Finansiella intäkter

Belopp i mnkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2022	2021	2022	2021
Ränteintäkter	1,6	2,4	1,6	2,5
Realiserade vinster	28,9	2,5	28,9	2,5
Orealiserade vinster	10,0	46,2	10,0	46,2
Borgensavgift	7,3	7,4	-	-
Övriga finansiella intäkter	0,2	0,1	0,3	0,1
Summa finansiella intäkter	48,1	58,7	40,9	51,4

Not 12 Finansiella kostnader

Belopp i mnkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2022	2021	2022	2021
Räntor på lån	-	-	20,1	16,8
Räntor på pensionsskuld	5,8	1,7	5,8	1,7
Realiserade förluster	2,0	0,2	2,0	0,2
Orealiserade förluster	91,4	-	91,4	-
Övriga finansiella kostnader	5,5	5,5	5,5	5,5
Summa finansiella kostnader	104,8	7,4	124,9	24,2

Not 13 Särredovisningar

Kommun	Kommunkoncern
Inga särredovisningar upprättas inom kommunen eftersom affärsverksamhet som behöver särredovisas enligt lag bedrivs i bolagsform.	I koncernen redovisas VA-verksamhet samt renhållning inom ramen för Roslagsvattens bokslut

Not 14 Immateriella tillgångar

Belopp i mnkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2022	2021	2022	2021
Ingående värde	3,9	5,6	3,9	5,6
Nyinvesteringar	-	0,7	-	0,7
Avyttring	-	-0,3	-	-0,3
Avskrivningar	-0,9	-2,1	-0,9	-2,1
Utgående värde	3,0	3,9	3,0	3,9
Ursprungligt anskaffningsvärde	20,3	20,3	21,4	21,4
Ackumulerade avskrivningar	-17,3	-16,4	-18,4	-17,5
Bokfört värde	3,0	3,9	3,0	3,9

Egenutvecklade immateriella anläggningstillgångar avser uppbyggnad av kartdatabas.

Förvärvade immateriella anläggningstillgångar avser licens för kommunens ekonomisystem.

Beräknad genomsnittlig nyttjandeperiod är 3,1 år

Not 15 Mark, byggnader och tekniska anläggningar

Belopp i mnkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2022	2021	2022	2021
Ingående värde	1 202,4	1 054,0	4 528,8	4 463,5
Nyinvesteringar	79,3	220,0	147,8	425,8
Avyttring	-	-70,1	-	-249,9
Avskrivningar	-23,6	-34,5	-99,9	-143,7
Omklassificering	-	33,2	-	33,2
Utgående värde	1 258,1	1 202,4	4 576,8	4 528,8
Ursprungligt anskaffningsvärde	1 597,0	1 517,5	6 507,3	6 311,2
Ackumulerade avskrivningar	-338,8	-315,1	-1 930,5	-1 782,4
Bokfört värde	1 258,1	1 202,4	4 576,8	4 528,8

Beräknad genomsnittlig nyttjandeperiod är 30,0 år

Not 16 Maskiner och inventarier

Belopp i mnkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2022	2021	2022	2021
Ingående värde	18,5	16,0	78,9	31,3
Nyinvesteringar	0,4	8,0	7,9	55,0
Avyttring	-	-0,8	-	-2,8
Avskrivningar	-2,6	-4,7	-8,7	-4,7
Utgående värde	16,3	18,5	78,2	78,9
Ursprungligt anskaffningsvärde	84,2	83,8	237,3	167,4
Ackumulerade avskrivningar	-67,9	-65,3	-159,1	-88,5
Bokfört värde	16,3	18,5	78,2	78,9

Beräknad genomsnittlig nyttjandeperiod är 7,0 år

Not 17 Övriga materiella anläggningstillgångar

Posten utgörs av pågående arbeten, det vill säga investeringar som ännu inte avslutats.

Not 18 Värdepapper och andelar

Belopp i mnkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2022	2021	2022	2021
Stockholmregionen Försäkring AB	3,8	3,8	3,8	3,8
Visit Roslagen	0,1	0,1	0,1	0,1
Långängens förvaltnings AB	30,5	30,5	30,5	30,5
ÖGAB fastighet 6 AB	39,6	39,6	39,6	39,6
Österåkers återvinningscentral	5,7	5,7	5,7	5,7
Armada Fastighets AB	42,6	42,6	-	-
Roslagsvatten AB	2,3	2,3	-	-
HVB förening	-	-	0,1	0,1
Summa	124,6	124,6	79,8	79,8

Not 19 Bidrag till infrastruktur

Belopp i mnkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2022	2021	2022	2021
Väg 276 etapp 4 dubbla körfält				
Totalt bidrag	9,0	9,0	9,0	9,0
Akkumulerad upplösning	-1,7	-1,5	-1,7	-1,5
varav årets upplösning	-0,2	-0,4	-0,2	-0,4
Summa bidrag till infrastruktur	7,3	7,5	7,3	7,5

Not 20 Kortfristiga fordringar

Belopp i mnkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2022	2021	2022	2021
Kundfordringar	9,5	38,1	17,0	19,9
Kommunala skattefordringar	97,6	53,2	97,6	53,2
Övriga kortfristiga fordringar	131,6	130,1	177,4	169,4
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	49,3	84,9	90,5	95,4
Summa kortfristiga fordringar	288,1	306,3	382,6	337,9

Not 21 Kortfristiga placeringar

Belopp i mnkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2022	2021	2022	2021
Marknadsvärde pensionsportfölj				
Aktier och andelar	186,6	176,6	186,6	176,6
Anskaffningsvärde	176,6	173,5	176,6	173,5
Värdereglering	10,0	3,1	10,0	3,1
Marknadsvärde överlikviditetsportfölj 1				
Aktier och andelar	447,6	429,2	447,6	429,2
Anskaffningsvärde	429,2	425,2	429,2	425,2
Värdereglering	18,4	4,0	18,4	4,0
Marknadsvärde överlikviditetsportfölj 2				
Aktier och andelar	100,0	-	100,0	-
Anskaffningsvärde	100,0	-	100,0	-
Värdereglering	-	-	-	-
Anskaffningsvärde vid årets slut	734,2	605,8	734,2	605,8
Orealiserad värdestegring vid årets slut	0,4	81,9	0,4	81,9
Summa kortfristiga placeringar	734,7	687,6	734,7	687,6

Not 22 Eget kapital

Belopp i mnkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2022	2021	2022	2021
Ingående värde	1 478,7	1 244,3	1 842,1	1 504,4
Periodens resultat	203,1	266,6	212,2	365,8
Direktbokningar mot eget kapital	-	-32,2	-	-33,3
Aktieägartillskott	-	-	1,9	5,1
Utgående värde	1 681,8	1 478,7	2 056,2	1 842,1
Uppdelning av eget kapital				
Resultatutjämningsreserv	-	225,3	-	225,3
Övrigt eget kapital	1 681,8	1 253,4	2 056,2	1 616,8
- varav reserverat för pensioner	699,2	699,2	699,2	699,2
Utgående eget kapital	1 681,8	1 478,7	2 056,2	1 842,1

Not 23 Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser

Belopp i mnkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2022	2021	2022	2021
Redovisat värde vid årets början	307,0	268,6	308,3	270,0
Förändring löneskatt	4,4	7,5	4,3	7,4
Indexjustering	3,6	1,4	3,6	1,4
Räntejustering	1,8	2,3	1,8	2,3
Nyintjänad pension	17,3	20,8	17,3	20,8
Utbetalningar	-4,5	-6,2	-4,5	-6,2
Övrigt post	-	12,7	-	12,7
Utgående värde	329,6	307,0	330,8	308,3
Avsättning för pension, anställda	246,3	230,6	247,3	231,6
Avsättning för pension, förtroendevalda	19,0	16,5	19,0	16,5
Löneskatt på ovanstående	64,3	59,9	64,5	60,2
Summa avsatt till pensioner inkl löneskatt	329,6	307,0	330,8	308,3

Aktualiseringsgraden uppgår till 79,0%.

Not 24 Andra avsättningar

Belopp i mnkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2022	2021	2022	2021
Avsatt för Sverigeförhandlingen				
Redovisat värde vid årets början	533,0	493,7	533,0	493,7
lanspråktaga avsättningar	-4,3	-	-4,3	-
Förändring indexuppräknings	4,5	15,6	4,5	15,6
Förändring av nuvärdet	-	23,7	-	23,7
Utgående avsättning	533,3	533,0	533,3	533,0
Avsatt för uppskjuten skatteskuld				
Redovisat värde vid årets början	-	-	33,8	30,3
Nya avsättningar	-	-	-	3,5
Utgående avsättning	-	-	33,8	33,8
Summa andra avsättningar	533,3	533,0	567,1	566,8

Förändring av nuvärdet avser nuvärdet av framtida betalningar. Nuvärdesberäkning sker endast i årsbokslut

Not 25 Långfristiga skulder

Belopp i mnkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2022	2021	2022	2021
Balanserade investeringsbidrag	107,6	106,6	107,6	106,6
Lån i bank och kreditinstitut	-	-	3 160,3	2 931,3
Övriga långfristiga skulder	7,1	7,1	538,1	534,2
Summa långfristiga skulder	114,7	113,7	3 806,1	3 572,0

Balanserade investeringsbidrag avser lämnade investeringsbidrag från det offentliga. Bidragen löses upp i samma takt som den underliggande investeringen skrivs av.

Balanserade investeringsbidrag avser följande områden:

Stadsutveckling & Trafikplan	81,2	81,9
Reinvestering, gator & vägar	3,0	3,1
Gång & cykel	14,9	12,9
Trafikåtgärder	3,9	3,9
Kultur & Fritid	4,6	4,8
	107,6	106,6

Not 26 Kortfristiga skulder

Belopp i mnkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2022	2021	2022	2021
Leverantörsskulder	45,8	169,6	75,3	198,6
Personalens skatter, avgifter och avdrag	36,4	16,7	36,4	16,7
Upplupen pensionskostnad	45,6	40,2	45,6	40,2
Semester och övertidsskuld	30,1	71,1	33,3	75,2
Förutbetalda skatteintäkter	-	25,0	-	25,0
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	117,3	112,5	182,7	160,5
Övriga kortfristiga skulder	6,3	1,5	299,3	387,1
Summa kortfristiga skulder	281,5	436,6	672,6	903,3

Erhållna men ej intäktsredovisade generella stadsbidrag ingår i posten Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter om 3,0 mnkr.

Not 27 Pensionsskuld inom linjen

Belopp i mnkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2022	2021	2022	2021
Pension för anställda	495,5	502,0	495,5	502,0
Pension för förtroendevalda	3,7	3,4	3,7	3,4
Löneskatt på ovan	121,1	122,6	121,1	122,6
Summa	620,3	628,0	620,3	628,0
Redovisat värde vid årets början	628,0	647,5	628,0	647,5
Förändring löneskatt	-1,5	-3,8	-1,5	-3,8
Uppräkning/indexjustering	13,8	9,3	13,8	9,3
Övrigt post	2,7	-2,3	2,7	-2,3
Nyintjänad pension	0,2	0,3	0,2	0,3
Andrat livslängdsantagande i RIPS	-	11,9	-	11,9
Utbetalningar	-22,9	-34,9	-22,9	-34,9
Utgående värde	620,3	628,0	620,3	628,0
- varav res under eget kapital	699,2	699,2	699,2	699,2

Not 28 Borgensförbindelser

Belopp i mnkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2022	2021	2022	2021
Armada-koncernen	2 876,7	2 882,7	-	-
Roslagsvatten AB	13,0	13,0	-	-
Österåkersvatten AB	441,2	396,9	-	-
Kommunalt förlustansvar småhus	0,1	0,1	0,1	0,1
Summa borgensförbindelser	3 331,0	3 292,7	0,1	0,1

Den samlade risken för kommunens borgensförbindelser bedöms mycket låg då nästan hela förbindelsen avser gentemot kommunala dotterföretag. Här har kommunen en bra insyn samt kan bedöma att företagen har en solid ekonomisk grund.

Not 29 Leasing

Belopp i mnkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2022	2021	2022	2021
Upp till 1 år	18,4	9,6	7,7	7,9
Mellan 2 och 5 år	162,6	99,8	85,4	88,1
Över 5 år	5,2	13,9	4,9	13,8
Summa leasing	186,2	123,3	97,9	109,8

Posten utgörs av summan av de kommande årens förfallobelopp enligt kommunens befintliga hyresavtal gällande lokaler.

II Kommunfullmäktige

	Belopp
Budgeterade nettokostnader helår, tkr	-8 400
Budgetavvikelse jan-aug, tkr	+962
Prognostiserad budgetavvikelse helår, tkr	-
Budgeterade investeringar helår, tkr	-

II.1 Viktiga händelser

- Kommunfullmäktige har godkänt årsredovisning 2021 för Österåkers kommun, samt beviljat ansvarsfrihet för Kommunstyrelsen och övriga nämnder i Österåkers kommun avseende verksamheten för år 2021.
- En samverkansöverenskommelse mellan polisen och Österåkers kommun godkändes för att minskad brottslighet och ökad trygghet i kommunen.
- Kommunfullmäktige har beslutat att anta Miljö- och klimatprogram 2030 med mål, strategiska inriktningar och indikationer samt anvisningar för arbetssätt, uppföljning och redovisning.
- Kommunfullmäktige har beslutat om en resursförstärkning på grundskolan om 12 mnkr för läromedel och digitala verktyg.
- Kommunfullmäktige har antagit styrdokumentet *Strategi för verksamhetsutveckling i Österåkers kommun*.

II.2 Verksamhetsuppföljning

Kommunfullmäktiges och dess verksamheters utfall för perioden uppgår till cirka 4,6 mnkr, vilket motsvarar 83 procent av periodbudgeten. Bokslutsprognosen är att utfallet per den 31 december 2022 uppgår till 8,4 mnkr.

Kommunfullmäktige redovisar per augusti ett överskott om cirka 1 mnkr i förhållande till periodbudgeten.

Kommunfullmäktige har under perioden genomfört fyra av totalt nio sammanträden för 2022. Under perioden har partistöd betalats ut till respektive parti som är representerat i Kommunfullmäktige. Revisionskollegiet har under perioden genomfört granskning av Vård- och omsorgsnämndens styrning och kontroll hänförlig till pandemin.

11.3 Framåtblick

Val till riksdag, regionfullmäktige och Kommunfullmäktige skedde den 11 september 2022.

Efter Länsstyrelsens slutgiltiga rösträkning fastställs valresultatet och de 51 mandaten i Kommunfullmäktige för den nya mandatperioden, tillsätts.

Kommunfullmäktiges nya mandatperiod startar den 15 oktober 2022. Det första sammanträdet sker måndagen den 17 oktober 2022.

12 Kommunstyrelsen exklusive PU.

	Belopp
Budgeterade nettokostnader helår, tkr	-113 950
Budgetavvikelse jan-aug, tkr	11 900
Prognostiserad budgetavvikelse helår, tkr	-
Budgeterade investeringar helår, tkr	-

12.1 Viktiga händelser

- Detaljplan för Röllingby södra etapp 1 har vunnit laga kraft och flera detaljplaner är antagna av Kommunfullmäktige. Följande är överklagade: Näsängen, etapp 1, Runö 7:15, Slussholmen.
- Två planuppdrag är avslutade, Östra Kanalstaden etapp 2 och Säbydepån.
- Österåkers multiarena är färdigställd och hyrdes in från 1 juli.
- Förvaltningen har gjort insatser inom krisorganisation samt kriskommunikation på grund av Rysslands invasion av Ukraina. Ett flertal nya bostäder har hyrts in, i enlighet med rådande lagstiftning, för att möta kommunens ökade flyktingmottagande.
- Flertalet insatser har genomförts under året för att stärka Österåkers kommun som attraktiv arbetsgivare: ny visselblåsarfunktion, införande av förmånscykel, framtagandet av en digital preboardingprocess för nyanställda, framtagande av konceptet Årets möjliggörare och en ny karriärssida på webben.
- Delar av förvaltningen har präglats av förberedande arbete och aktiviteter avseende valet 2022 där stort fokus har legat på trygghet och säkerhet.
- Flera kvalitetsförstärkande dokument har tagits fram under året, bland annat Strategi för verksamhetsutveckling, ett miljö- och klimatprogram och ett hållbarhetsramverk.

12.2 Verksamhetsuppföljning

Kommunstyrelsens utfall för perioden uppgår till 62,2 mnkr vilket motsvarar 84 procent av periodbudgeten. Avvikelsen mot budget uppgår till 11,9 mnkr och fördelar sig med ett överskott om 13,1 mnkr för Kommunstyrelsens förvaltning (KSF) och ett underskott om 1,2 mnkr för Samhällsbyggnadsförvaltningens (SBF KS) delar. Helårsprognosen för KS är en budget i balans. Då merparten av budgeten för Kommunstyrelsens verksamheter är periodiserad linjärt över året är periodens överskott väntat.

Förvaltningens arbete med digitalisering är ett prioriterat område, förvaltningen fortsätter att stödja verksamheterna med automatisering, från kartläggning till färdig lösning. Under första halvåret har mer fokus lagts på cybersäkerhet med tanke på det rådande omvärldsläget, ett kontinuerligt arbete som fått mer fokus.

Samordningsansvaret för kommunens arbete med krigsflyktingar med anledning av Rysslands invasion av Ukraina ligger på Kommunstyrelsen och stora delar av förvaltningen har haft särskilda uppdrag kopplad till detta gällande exempelvis krisorganisation, kriskommunikation, iordningsställande av boenden, utredning av ekonomiska konsekvenser etcetera.

Arbetet har under året fokuserats på planering i anslutning till Åkersbergas centrala delar och i kollektivtrafiknära lägen, längs Roslagsbanans stationer västerut, i enlighet med inriktningen i översiktsplanen. Bebyggelseutvecklingen prioriteras i områden nära kollektivtrafik, VA-områden och service, med fokus på Roslagsbanans influensområde. Planprogramarbete pågår inom Hacksta-Berga, Åkers-Runö och Täljö-Gottsunda.

Under perioden har flertalet strategiska styrdokument tagits fram av förvaltningen, särskilt med fokus på verksamhetsutveckling och på hållbarhet.

12.3 Framåtblick

Framåtblicken för Kommunstyrelsens verksamheter kan sammanfattas i fyra fokusområden: hållbarhet, digitalisering, verksamhetsutveckling, samt trygghet och säkerhet.

Framåt finns ett behov av att skapa forum för förvaltningsövergripande strategiskt hållbarhetsarbete. Likaså att öka takten i arbetet med medborgardialoger och kommunikation kring hållbarhet, klimat och energi, samt Agenda 2030. Det finns behov av digitala verktyg för att redovisa kommunens klimat- och miljöprestanda och att involvera invånare i miljö- och hållbarhetsarbetet.

Digitaliseringens möjligheter kommer vara en viktig framgångsfaktor för kommuner. Österåker har goda möjligheter att lyckas i detta då kunskapen och kompetensen i organisationen är god. Fokus framåt kommer att ligga på verksamhetsutveckling genom automatisering i syfte att höja invånarnas mervärde och effektivisera verksamheternas processer. Även cybersäkerheten kommer fortsatt vara ett prioriterat område. Under andra halvåret kommer ytterligare prov för att testa säkerheten ske. Verktyg för att upptäcka avvikelser i IT-miljön ses över.

Arbetsmarknaden fortsätter att vara alltmer rörlig och utmaningen för alla organisationer framåt är att locka och behålla sin kompetens. Utifrån det behöver Österåkers kommun som organisation fortsätta att vara lyhörda och innovativa. I kommunens ambition att vara en attraktiv arbetsgivare kommer förvaltningen därför att fortsätta arbeta för att den röda tråden från kommunens övergripande vision till medarbetarnivå blir tydlig och skapar mervärde för såväl den enskilde medarbetaren som för organisationen i stort.

Kraven har ökat gällande krisberedskapsarbetet och civilt försvar. Flertalet krisövningar har genomförts i kommunledningsgruppen samt i krisorganisationen under våren och fortsatt arbete med att vässa organisationen kommer pågå framöver.

13 Val- och demokratinämnden

	Belopp
Budgeterade nettokostnader helår, tkr	-1 900
Budgetavvikelse jan-aug, tkr	+1 829
Prognostiserad budgetavvikelse helår, tkr	-
Budgeterade investeringar helår, tkr	-

13.1 Viktiga händelser

- Rekrytera röstmottagare. Valkansliet har i samband med valet 2022 även riktat sig till yngre röstmottagare på gymnasier i samband med rekryteringen.
- Säkerställa att röstmottagarna har genomgått en obligatorisk utbildning inför arbetet med förtidsröstning eller i vallokal.
- Annonsering i samband med valet.

13.2 Verksamhetsuppföljning

Val- och demokratinämnden ansvarar för att organisera och genomföra allmänna val. Det gäller val till riksdag, regionfullmäktige och Kommunfullmäktige, men också val till Europaparlamentet och folkomröstningar

För perioden redovisar Val och demokratinämnden ett positivt resultat om 0,8 mnkr. Periodbudgeten uppgår till 1 mnkr vilket innebär att nämnden visar ett överskott om 1,8 mnkr mot periodens budget. Överskottet beror på att statsbidraget för 2022 års riksdagsval är högre än budgeterat till följd av fler röstberättigade i kommunen, vilket även kommer innebära högre valkostnader.

Val- och demokratinämndens nettoram uppgår till 1,9 mnkr, vilket är en ökning om cirka 1,3 mnkr jämfört med 2021. Ramändringen beror framförallt på det allmänna valet 2022, som nämnden ansvarar för. Prognosen för helåret 2022 är att ingen avvikelse kommer ske mot nettoramen, däremot så är både intäkter och kostnader cirka 0,5 mnkr högre än budget. Nämndens prognos är en budget i balans.

13.3 Framåtblick

Val- och demokratinämnden kommer att arbeta med att genomföra förestående val till Europaparlamentet 2024. Österåkers kommun växer sett till antalet invånare, och därmed röstberättigade. För valkansliet innebär arbetet inför valet att rekrytera röstmottagare, boka upp lokaler för förtidsröstning och för valdagen, säkerställa att det inför valet finns det material som behövs för att genomföra valet samt att röstmottagarna har genomgått en obligatorisk utbildning inför arbetet med förtidsröstning eller i vallokal.

14 Förskole- och grundskolenämnden

	Belopp
Budgeterade nettokostnader helår, tkr	-1 038 500
Budgetavvikelse jan-aug, tkr	+6 345
Prognostiserad budgetavvikelse helår, tkr	-
Budgeterade investeringar helår, tkr	-

14.1 Viktiga händelser

- Ny fristående förskola öppnar i Svinninge (Förskolan Svartgarn).
- Tre utförare inom pedagogisk omsorg har lagt ned sin verksamhet. En utförare har tillkommit.
- Ny fristående skola, F-6, öppnar i Margretelund (Robinson Valsjön).

14.2 Verksamhetsuppföljning

Nämndens intäkter och kostnader är nästan uteslutande kopplade till volymer. Volymer innefattar antal barn/elever, men även snittkostnad per individ, då ersättningsnivåer är differentierade beroende på exempelvis ålder och årskurs. Helårsprognosen visar på en budget i balans även om volymavvikelser inom verksamheterna föreligger. För perioden visar nämnden en positiv budgetavvikelse om 6,3 mnkr, vilket delvis beror på att höstens volymer inte är fastställda. I helårsprognosen väntas grundskola och elevstöd nå ett överskott jämfört med budget till följd av lägre volymer, samt att lokalkostnaderna inom grundskola är lägre än budgeterat. Förskola, fritidshem och grundsärskola förväntas istället nå ett underskott motbudget till följd av högre volymer jämfört med budget. Prognosen kan komma att justeras efter att höstens volymer har fastställts.

Kommunfullmäktige har fastställt fyra indikatorer för bästa skolkommun: andel som uppnått kunskapskraven i årskurs 9 och således behörighet till gymnasieskolan, andel behöriga lärare, samt nöjda föräldrar i förskola. För att bidra till ökad måluppfyllelse och högre kvalitet i samtliga verksamheter erbjuder Pedagogcentrum stöd, utveckling och inspiration till förskolor och skolor i Österåker i form av fysiska och digitala fortbildningar, föreläsningar, workshops, handledning och materialutlåning.

2020 fick Pedagogcentrum i uppdrag att erbjuda sökbara medel för anpassning av undervisningen i förskola och skola. Insatsen togs väl emot och utvärderingarna från skolorna under 2022 visar på stor effekt i undervisningen. Elevernas studiero har ökat. Förskolans utvärdering 2022 visar på att de har getts möjlighet att köpa in material som stärkt förskolans arbete kring digitalisering, språkutvecklande arbetssätt samt hjälpmedel som underlättar för flerspråkiga barn i förskolan.

Under läsåret 2021/2022 har det pågått en förstärkning inom ramen för ett statsbidrag som Pedagogcentrum sökt och beviljats genom Specialpedagogiska skolmyndigheten. Förstärkningen riktar sig mot anpassade grundskolor och syftar till att fortbilda de pedagogerna. Temat har bland annat varit att organisera för en tillgänglig lärmiljö och därmed öka kunskapen inom neuropsykiatriska funktionsnedsättningar samt språkutveckling.

14.3 Framåtblick

Tydligare och utökade krav på pedagogisk omsorg införs från den 1 januari 2023 i syfte att stärka kvalitet och likvärdighet i pedagogisk omsorg.

Lagändring för att öka deltagandet i förskolan införs i skollagen från den 1 juli 2023, innebärande att hemkommunen är skyldig att ta kontakt med vårdnadshavare från det året barnet fyller tre år för att upplysa om förskolans syfte och barnens rätt till förskola. Lagändringen innebär även att kommunerna ska erbjuda förskola till barn som har bott i Sverige under en kort period.

Nya principer för betygssättning införs från den 1 juli 2022. Begreppet kunskapskrav ersätts med betygskriterier.

En ökning av volymer i grundsärskolan prognostiseras vilket aktualiserar platstillgången. Översyn av kapaciteten inom kommunens grundsärskola pågår i syfte att säkerställa att tillgången motsvarar efterfrågan för kommunens invånare.

Reviderade riktlinjer för förskola och pedagogisk omsorg. Från och med januari 2023 införs 30 timmar/vecka exklusive skollov i förskola och pedagogisk omsorg för barn med syskon som har föräldralediga vårdnadshavare.

15 Kultur- och fritidsnämnden

	Belopp
Budgeterade nettokostnader helår, tkr	-108 220
Budgetavvikelse jan-aug, tkr	+3 848
Prognostiserad budgetavvikelse helår, tkr	-
Budgeterade investeringar helår, tkr	-

15.1 Viktiga händelser

- Invigning av multiarenan
- Invigning av Biskopstunas utställning
- Konstverket som pryder Multiarenans fasad är invigt
- Nya avtal för Musikskolorna
- Biblioteket förstärker Barn- och ungdomsavdelningen med mer kompetens
- Hittaut startar sin andra säsong
- Premiär för sommarjobbet Ung samhällsutvecklare

15.2 Verksamhetsuppföljning

Budget 2022 är i balans. Överskottet för perioden avser främst de budgeterade aktivitetsbidrag och anläggningsbidrag som planeras att utbetalas under september och oktober månad.

Inom nämndens övergripande ansvarsområde för idrott- och friluftsanläggningar är utbudet oförändrat under delåret. Avvikande öppettider i ishallarna med fyra extra eftersäsongveckor är genomförda inom ram.

Multiarenan innebär ett tillskott i utbud på sex hallar och ytor för konferens, möten, arbetsplatser och kafé. Bemannning i anläggningen har rekryterats och övrig teknisk drift har säkerställts i samverkan med samhällsbyggnadsförvaltningen.

Efter pandemiåren har kulturverksamhet och bibliotek återgått till normal verksamhet och bibliotekets barn- och ungdomsverksamheten stärks med ny kompetens.

15.3 Framåtblick

Kungliga Biblioteket (KB) har på uppdrag från regeringen tagit fram förslag till en nationell biblioteksstrategi för att främja samverkan och kvalitetsutveckling inom biblioteksväsendet. Strategin presenterades av regeringen 2022 och den gäller fram till 2025 med förmodad påverkan på utvecklingen efter det.

Idrott i förening är till stor del styrd från idrottsrörelsen som har egna styrfunktioner och tar egna beslut om utveckling och förändring. Spontan aktivitet beaktas i all framtida planering av nya områden för att möta kommuninvånarnas bredd av intressen och behov.

Ungas intresse för och engagemang i samhällsfrågor har enligt undersökningar stadigt ökat. Kommunen verkar för en tydlig struktur för att få med barns och ungas åsikter, idéer och kompetens i kommunens arbete. Livsstilsenkäten LUPP (lokal uppföljning av ungdomspolitiken) utgör fortsatt ett bra verktyg.

Historien påverkar vår bild av samtiden och ger oss även viktiga nycklar till utvecklingen framåt. Bibliotek och kulturverksamhet är viktiga forum för att förmedla historia.

Österåkers kommun är rik på historiska miljöer så som Biskopstuna, Norrö Tingshus, Slussvaktarbostaden och Wira Bruk. Tillsammans med övrig fornminnes- och kulturmiljövård bidrar arbetet med dessa byggnader till att levandegöra kommunens och landets historia för pedagogiska ändamål likväl som att de utgör attraktiva besöksmål.

16 Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

	Belopp
Budgeterade nettokostnader helår, tkr	-257 800
Budgetavvikelse jan-aug, tkr	+3 844
Prognostiserad budgetavvikelse helår, tkr	+2 700
Budgeterade investeringar helår, tkr	-

16.1 Viktiga händelser

- KAA (kommunala aktivitetsansvaret) flyttar till nya lokaler i Alceahuset.

16.2 Verksamhetsuppföljning

Perioden januari till augusti har ett överskott om 3,8 mnkr, vilket beror på ej upparbetade kostnader inom staben, kommunala aktivitetsansvaret samt ungdomsmottagningen. Vidare visar gymnasieverksamheten ett överskott vilket förväntas balanseras när höstens volymer är fastställda.

Prognosen för helåret visar på ett överskott om 2,7 mnkr, vilket beror på lägre volymer under 2022 inom vuxenutbildningen, samt en kreditfaktura om 2 mnkr som avser 2021. Inom verksamhetsområdena stöd inom gymnasieskola samt gymnasiesärskola föreligger volymavvikelser jämfört med budget. Stöd i gymnasieskola prognostiseras med ett underskott om 2,5 mnkr, dock i nivå med 2021. Gymnasiesärskola väntas nå ett överskott om 2,5 mnkr mot budget med anledning av färre elever samt lägre snittkostnad än budgeterat.

Handels – och administrationsprogrammet har bytt namn till Försäljnings- och serviceprogrammet inför höstterminen 2022.

Gymnasieutbildning erbjuds genom samverkansavtal inom länet. Samverkan syftar till att ge ungdomar tillgång till ett allsidigt utbud av utbildningar. En genomgången gymnasieutbildning är en förutsättning för framtida goda livsvillkor, vilket i sig utgör en viktig faktor för ett långsiktigt hållbart samhälle. Det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) utgör en viktig resurs för att öka andelen ungdomar som påbörjar och slutför en gymnasieutbildning. Samtliga ungdomar som inte har en sysselsättning erbjuds frivilliga insatser via KAA för att komma tillbaka till studier. Även ungdomar som har sysselsättning i form av arbete, erbjuds studiefrämjande insatser.

Agenda 2030 lyfter vikten av fysisk och psykisk hälsa som en grundläggande förutsättning för samhällets utveckling. Ungdomsmottagningens uppdrag innefattar att tillhandahålla tillgänglig reproduktiv hälsovård och att arbeta för ökad psykisk och sexuell hälsa. Trots de begränsningar som pandemin har medfört, har verksamheten bibehållit en hög tillgänglighet, bland annat genom att erbjuda digitala besök.

16.3 Framåtblick

Gymnasiesärskolan byter namn till anpassad gymnasieskola från höstterminen 2023.

Ökade möjligheter att få grundläggande behörighet till högskola införs inom yrkesprogram från höstterminen 2023.

Riksdagen har beslutat om ändringar i skollagen från 1 januari 2025 som syftar till att göra det lättare för ungdomar och vuxna att etablera sig på arbetsmarknaden. Ändringarna innebär bland annat att både efterfrågan hos ungdomar och vuxna samt arbetsmarknadens behov ska vägas in vid planering och dimensionering av vissa utbildningar på gymnasial nivå samt vid tillståndsgivning för nyetablering inom gymnasieskolan.

17 Vård- och omsorgsnämnden

	Belopp
Budgeterade nettokostnader helår, tkr	-669 750
Budgetavvikelse jan-aug, tkr	+22,5
Prognostiserad budgetavvikelse helår, tkr	+30
Budgeterade investeringar helår, tkr	-

17.1 Viktiga händelser

- Pwc har genomfört en granskning avseende Vård- och omsorgsnämndens styrning och kontroll hänförlig till pandemin.
- Statligt stimulansbidrag har erhållits bland annat för habiliteringsersättning, suicidprevention och för ökad kvalitet inom omsorgen för äldre.
- Byggnation av Runö gruppbostad, sex platser startade i mars.
- Uppdraget från Kommunfullmäktige gällande seniorsportskola startar i september 2022.
- Nämnden har beslutat att anta "Huvudöverenskommelse om länsövergripande samverkan kring hälsa, vård och omsorg".
- Förvaltningen har inlett ett samverkansprojekt med "Ung Omsorg" med syftet att skapa meningsfulla möten mellan generationer och ge unga en utvecklande start i arbetslivet.

17.2 Verksamhetsuppföljning

Vård- och omsorgsnämnden fullgör kommunens ansvar när det gäller att tillgodose behoven av vård och omsorg för äldre och personer med funktionsnedsättning enligt socialtjänstlagen (SoL), hälso- och sjukvårdslagen (HSL) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), med undantag för själva driften.

Vård- och omsorgsnämnden är en kundvals nämnd med ansvar för myndighetsutövning, beställning och finansiering av verksamheten, uppföljning av kvaliteten i verksamheten och de utförda insatserna.

Nämnden har ett överskott om cirka 22,5 mnkr per sista augusti jämfört med budget. Anledningen är att volymerna fortfarande är lägre än prognos på grund av covid-19.

17.3 Framåtblick

Även om äldres hälsa har förbättrats kommer äldre personers behov av vård och omsorg öka kraftigt de kommande åren. Samtidigt väntas konkurrensen om arbetskraften öka. Det gör att vård och omsorg av äldre står inför stora rekryteringsutmaningar.

Ett långsiktigt förändringsarbete för att anpassa äldreomsorgen till den demografiska och tekniska utvecklingen pågår. För att bibehålla en äldreomsorg av god kvalitet måste tillgången till personal med rätt kompetens säkras. Äldreomsorgens personal behöver erbjudas en attraktiv arbetsplats som tillvaratar och odlar deras yrkesprofession.

Österåkers kommuns befolkning bedöms öka stadigt och ökningen prognostiseras fortsätta. Den huvudsakliga ökningen inom åldersgrupperna 65 år och äldre sker genom att personer som redan bor i kommunen, bor kvar och blir äldre. Målgruppen för äldreomsorg (över 65 år) beräknas öka med drygt 200 personer under 2023, där personer åttio år och äldre står för nästan hela ökningen.

Välfärdssektorn står inför en digitalisering, som kan innebära stora möjligheter. Med hjälp av välfärdsteknik, som till exempel sensorer eller applikationer på mobiler och surfplattor som påminner eller ger stöd, kan äldre och personer med funktionsnedsättning få ökad trygghet, vara mer delaktiga, självständiga och därigenom uppnå en god livskvalitet.

De välfärdstekniska lösningarna ska inte ersätta det mänskliga mötet inom omsorgen, men de kan ge bättre förutsättningar för verksamheter att disponera sina resurser på ett bättre sätt. Rutinmässiga uppgifter kan till viss del ersättas av tekniska lösningar och bidra till mer möten med brukaren. Välfärdsteknik kan också bidra till bättre arbetsmiljö för utförarnas personal. Genom att ge personalen mer tid, och mer flexibilitet i utförandet kan tekniken bidra till att minskad stress.

I många avseenden är god kvalitet kopplad till personalen hos utförarna. De ska vara kvalificerade, kompetenta och tillräckligt många. Personal- och kompetensförsörjningsarbetet kan inte bara ta sikte på att attrahera och rekrytera ny personal. Det bör även handla om att ta tillvara på den fulla potentialen hos de som redan är anställda.

18 Byggnadsnämnden

	Belopp
Budgeterade nettokostnader helår, tkr	-7 800
Budgetavvikelse jan-aug, tkr	-316
Prognostiserad budgetavvikelse helår, tkr	-
Budgeterade investeringar helår, tkr	-

18.1 Viktiga händelser

Under perioden 1 januari - 31 augusti har bygglov bland annat lämnats för nybyggnad av:

- Bygglov har lämnats för 123 bostäder jämfört med 398 2021, inklusive fritidshus och additionsbostäder, under perioden.
- Bygglov har lämnats för nybyggnad av 2 flerbostadshus med totalt 16 lägenheter. Förra årets siffror för perioden var 15 flerbostadshus med sammanlagt 286 lägenheter.
- En ny scoutstuga vid Påta (Domarudden).
- Nio nya byggnader för kriminalvården, Österåkersanstalten.
- En ny drivmedelsanläggning (Ingo) vid Fyrrondellen intill väg 276.
- Fortsatt byggnation vid Brännbacken.

18.2 Verksamhetsuppföljning

Nämndens underskott om cirka 0,32 mnkr fördelar sig med ett underskott om cirka 1 mnkr på intäktssidan och ett överskott om cirka 0,7 mnkr på kostnadssidan.

Den negativa avvikelsen på helåret om cirka 1 mnkr jämfört med budget beror på att antalet lovärenden och anmälansärenden har minskat kraftigt under perioden. Antalet tillsynsärenden uppgick till 66 stycken, vilket är likvärdigt med föregående delår. Detta till trots har sanktionsavgifterna en negativ avvikelse under perioden om cirka 0,4 mnkr.

Avgiftsreducering uppgår under perioden till 0,23 mnkr, det finns en tydlig trend att antalet ärenden som medför en avgiftsreducering minskar.

Totala kostnader har en positiv avvikelse på prognosen för helåret om 0,83 mnkr i jämförelse med budget. Den negativa avvikelsen inom personalkostnader beror på högre arvoden i jämförelse med ackumulerad budget för nämnden.

Utfallet vad avser bostadsanpassningsbidrag har en positiv avvikelse på cirka 0,58 mnkr. Antalet inkomna ärenden under de första åtta månaderna ligger över motsvarande period 2021.

18.3 Framåtblick

Antalet ärenden bedöms fortsättningsvis ligga på en förhållandevis hög nivå, dock med fluktueringar utifrån rådande konjunkturläge och liknande faktorer. Inför 2023, och närmast efterföljande period, ser nämnden en större utmaning än vanligt i att bedöma volymerna, detta på grund av de rådande omvärldsfaktorerna. Under en tid framöver kommer räntor, material- och elpriser sannolikt påverka byggnationsvolymerna negativt.

Nämnden har i flera år sett en kraftig ökning av antalet tillsynsärenden, vilka ofta är resurskrävande utan motsvarande intäktssida. Under 2021 rekommenderades Byggnadsnämnden, i samband med en kommunrevision, att säkerställa en tillräcklig styrning och uppföljning av sitt tillsynsuppdrag. Nämnden har därefter genomfört förstärkningar inom tillsynsverksamheten.

Befolkningens åldersstruktur, med ett ökande antal äldre, bedöms fortsatt innebära ett högt antal ärenden om bostadsanpassningsbidrag. Kostnaderna under de närmsta åren bedöms kunna svara mot budgeterade kostnader, med reservation för att enstaka ärenden i sällsynta fall kan medföra väldigt höga kostnader.

19 Miljö- och hälsoskyddsnämnden

	Belopp
Budgeterade nettokostnader helår, tkr	-8 850
Budgetavvikelse jan-aug, tkr	+525
Prognostiserad budgetavvikelse helår, tkr	+500
Budgeterade investeringar helår, tkr	-

19.1 Viktiga händelser

- Resultatet i mätningen SBA Företagsklimat (Stockholm Business Alliance) gällande nöjdhetsindex för 2021 redovisades i april 2022 och visar att Miljö- och hälsoskydd har uppnått det högsta resultatet i Sverige.
- Tillsyn för att minska risken för miljö- och hälsopåverkan har genomförts vid marinor och varv vars hantering av bland annat båtbottnfärg har lett till föroreningar i sediment och jord.
- Lag om tobaksfria nikotinprodukter trädde i kraft 1 augusti.
- Nya bestämmelser avseende försäljning av e-vätskor och e-cigarett trädde i kraft 1 juli.
- Samtliga tillsynsobjekt inom miljöbalkens område med fast årlig avgift har fått nya beslut om tillsynsavgift baserade på nya taxor som började gälla från och med 2022.

19.2 Verksamhetsuppföljning

Den positiva budgetavvikelse beror på att högre intäkter jämfört med periodbudgeten, samt lägre personalkostnader på grund av föräldra- och studieledigheter.

Miljö- och hälsoskyddsnämndens samtliga mål förväntas uppnås. Målet *Kundnöjdhets inom miljö- och hälsoskyddstillsyn, livsmedelskontroll samt anseende serveringstillstånd ska vara hög* avser mätåret 2021. Beträffande målet *Tillsyn i skolor och förskolor utförs med syfte att uppnå en god miljö* kan målet på grund av oväntade vakanser vara svårt att nå i sin helhet.

Hittills under året ses en tydlig minskning av ansökningar om tillstånd till enskilt avlopp och serveringstillstånd. Anmälningar om att borra bergvärme och klagomål inom miljöbalken har ökat. Förändringarna bedöms bero på effekter av pandemin, goda resultatet vid avloppstillsynen föregående år, samt omvärldsfaktorer såsom minskat byggande och höga elpriser.

19.3 Framåtblick

Miljö- och hälsoskyddsnämnden kommer framöver att tillämpa och förhålla sig till erfarenheter från pandemin bland annat en kvarstående ökning av klagomålsärenden. Distansarbetet förväntas fortsätta och även tillsyn och kontroll på distans.

Under 2023 börjar en ny riskklassningsmodell för livsmedelsanläggningar tillämpas. Livsmedelskontroll under 2024 ska utföras enligt nya riskklassningen.

Österåker växer och fler skolor, förskolor, livsmedelsanläggningar och andra verksamheter där nämnden utövar tillsyn och kontroll förväntas att starta i kommunen, vilket bedöms medföra att behovet av tillsyn och kontroll inom detta område kommer att öka.

Till följd av skärpta och nya regler förväntas ett ökat behov av tillsyn av försäljning av tobak och liknande produkter, tobaksfria nikotinprodukter och av rökfria miljöer.

För att motverka och förebygga smittspridning av legionellabakterier från kyltorn föreslås anmälningsplikt för dessa införas i miljöbalken.

För att nå miljö kvalitetsnormerna för kommunens sjöar och vattendrag behöver nämnden fortsätta att prioritera tillsyn och provtagning inom miljöövervakning i de sjöar och vattendrag som har sämst status tills åtgärder gjorts och miljö kvalitetsnormen uppnåtts. Arbete behöver ske i samverkan med Kommunstyrelsens arbete inom ramen för det lokala åtgärdsprogrammet (LÅP).

20 Tekniska nämnden

	Belopp
Budgeterade nettokostnader helår, tkr	-129 800
Budgetavvikelse jan-aug, tkr	-77
Prognostiserad budgetavvikelse helår, tkr	-
Budgeterade investeringar helår, tkr	-119 250

20.1 Viktiga händelser

- Upprustningen av Järnvägsparken är klar och invigdes i juni.
- Multiarenan har invigts där Tekniska nämnden skött inköp och utplacering av inventarier.
- Bergsklacken längs väg 276 mellan Margretelundsvägen och Söralidsvägen togs ner under våren.
- Ny gång- och cykelväg (1,2 km) längs Margretelundsvägen mellan Lerviksvägen och Gårdslöten är färdigställd.
- Arbetet med nya Säbybron är uppstartat under våren och kommer pågå till 2024.
- Kvalitetshöjning av fastighetsgränser har påbörjats på lilla och stora Rävsn, samt Söderön.

20.2 Verksamhetsuppföljning

Tekniska nämndens utfall för perioden uppgår till -84,9 mnkr, med en negativ avvikelse om 77 tkr i jämförelse med periodbudgeten. Personalkostnaderna uppvisar en positiv avvikelse om cirka 0,16 mnkr som beror på uppkomna vakanser. Avvikelsen kommer succesivt att växa till dess att nyrekryteringar genomförts.

Lokalkostnaderna uppvisar också en negativ avvikelse om cirka 1,5 mnkr. Det beror framförallt på ökade elkostnader för gatubelysning och värme/kyla av Storängstorget.

Kapitalkostnaderna uppvisar en positiv avvikelse om cirka 2,5 mnkr. Avvikelsen beror på ett tiotal investeringsprojekt som aktiverats senare än planerat.

Köp av verksamhet uppvisar en negativ avvikelse om cirka 1,1 mnkr i förhållande till periodbudgeten och härrör sig bland annat från en engångskostnad kopplat till demontering av en gång- och cykelbro vid Norrgårdsvägen respektive ökade driftskostnader enligt avtal park.

20.3 Framåtblick

Framtida volymer bedöms öka såväl avseende ärenden från invånare som myndighetsbeslut i form av tillstånd och driftvolymer. Antalet anläggningar ökar och därigenom underhållsbehoven. Underhåll krävs också för att bibehålla värdet på anläggningarna.

Mobilitets- och trafikplaneringen är en nyckelfråga för en hållbar tillväxt i kommunen varför den frågan behöver särskilt prioriteras även fortsatt. En uppdatering av trafikprognoserna planeras för att påvisa framtida investeringsbehov och som underlag till en ny bullerkartläggning.

Infrastruktur- och anläggningsavdelningen kommer fortsatt arbeta vidare för att skapa en robust och effektiv organisation för att hantera kommunala anläggningars anläggande, drift- och underhåll.

Arbetet med att separera vårt belysningsnät från vägföreningar fortgår. Målet är att kommunen i slutänden har sitt eget belysningsnät. Det ger en exakt förbrukning och en mer rättvis kostnad.

På grund av stigande elpriser och drivmedel, råder stor osäkerhet framöver gällande de löpande driftskostnaderna. Större leverantörer signalerar om prishöjningar och en del har inkommit med begäran om prisjusteringar.

21 Socialnämnden

	Belopp
Budgeterade nettokostnader helår, tkr	-105 000
Budgetavvikelse jan-aug, tkr	-640
Prognostiserad budgetavvikelse helår, tkr	-2 500
Budgeterade investeringar helår, tkr	-

21.1 Viktiga händelser

- Resultatet av den nationella brukarundersökningen 2021 avseende nämndens verksamhet har rapporterats till nämnden
- Fördelning av nämndens föreningsbidrag har skett
- Budget och skuldrådgivare är sedan den 1:a april åter organiserad inom socialförvaltningen.
- Socialnämnden har lämnat svar på motion (nr 2/2022) "Kravställt försörjningsbidrag"
- Socialnämnden har lämnat svar på motion (nr 3/2022) "KBT-behandling för vuxna och ungdomar"
- Från och med 1:a juli har kommunen ansvar för att ordna boende åt de skyddsbehövande från Ukraina som kommit till Sverige. Socialförvaltningen kommer att administrera frågor kring bostäderna och ansvara för nyckelutdelning.

21.2 Verksamhetsuppföljning

Socialförvaltningen utreder, beviljar insatser och följer upp insatser för barn och unga (upp till 20 år) med stöd av SoL eller LVU. I detta arbete inkluderas ensamkommande barn och unga. Förvaltningen bedriver öppenvård i egen regi i form av familjebehandling med barnens behov i fokus. Förvaltningens förebyggande insatser sker i huvudsak genom att erbjuda kommuninvånare föräldrastödsprogram. Socialnämnden fullgör även kommunens uppgifter enligt skuldsaneringslagen, flyktingmottagning och familjerådgivning.

För att stärka barnrättsperspektivet i vårdnadsprocessen finns det sedan den 1 mars 2022 krav på att föräldrar ska ha deltagit i ett informationssamtal innan de inleder en tvist i domstol om vårdnad, boende och umgänge. Målet med detta samtal är att ge föräldrarna relevant information som kan underlätta för dem att i ett tidigt skede hitta den lösning som är bäst för barnet. Detta är en lagstadgad utökning av arbetsuppgifterna inom förvaltningen.

Massflyktsdirektivet innebär att ukrainska medborgare eller de som har skyddsstatus i Ukraina och har lämnat landet efter den ryska invasionen (efter den 30 oktober 2021) kan få ett tidsbegränsat uppehållstillstånd i Sverige. En person som har fått uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektivet har rätt att få hjälp med kost och logi, rätt att arbeta, rätt att söka grundläggande vård, rätt till skolgång för barn och visst ekonomiskt bistånd i Sverige. Det preliminära mottagandet för Österåker är 81 personer för år 2022.

21.3 Framåtblick

Österåkers kommuns befolkningsökning prognostiseras fortsätta. Ökningen beror huvudsakligen på nyproduktion av bostäder, vilket leder till bedömningen att fler familjer med minderåriga barn flyttar in i kommunen.

Enligt aktuell befolkningsprognos beräknas åldersgrupperna 0- 17 år öka med 32 procent fram till 2031 och bedöms vara den åldersgrupp av invånare som i huvudsak påverkar volymerna inom Socialnämnden.

Socialstyrelsen har under flera år sett en ökning av orosanmälningar. Den viktigaste förklaringen till ökningen bedöms vara att anmälningsbenägenheten ökat.

Att ge barn en god start i livet, samt trygga och goda uppväxtvillkor är ett effektivt socialt hållbarhetsarbete och till godo både för den enskilde individen och för samhället.

En översyn av socialtjänstlagen är gjord. En proposition förväntas efter valet 2022. Förslagen innebär en stor omställning för Socialnämndens verksamhet och föreslås träda i kraft 1 januari 2023. Förändringarna kan bland annat innebära att socialförvaltningen ska ha ett förebyggande perspektiv och att flera insatser ska kunna tillhandahållas utan föregående individuell behovsprövning.

Socialnämnden har i samverkan med Förskole- och grundskolenämnden, ett

samverkansavtal med Region Stockholm rörande familjecentral. Syftet är att erbjuda ett samlat och tillgängligt stöd, vilket kan göra det lättare att söka hjälp i sitt föräldraskap.

Ekonomiskt bistånd är ett komplext område där kommunen står inför olika utmaningar. Samverkan mellan olika myndigheter är av stor vikt då personer inom ekonomiskt bistånd många gånger är i behov av parallella eller samordnade insatser.

22 Produktionsutskott

	Belopp
Budgeterade nettokostnader helår, tkr	-1 126 802
Budgetavvikelse jan-aug, tkr	-2 433
Prognostiserad budgetavvikelse helår, tkr	-6 500
Budgeterade investeringar helår, tkr	-4 000

22.1 Viktiga händelser

- Kvaliteten i grundskolan har ökat ytterligare, och de kommunala grundskolorna återfinns i nationell ranking bland de bästa kommunerna i Sverige
- Grundskolan har sedan i våras en ekonomi i balans
- Utvecklingen av läs- och skrivförmågor i grundskolan förstärks med tidig scanning av elevers nivå och individuella träningskoncept. Verktöget Lexplore implementeras genom Elevhälsan, vars centrala team ansvarar för utrullningen.
- Deltagande i IFOUS projekt Hållbar Förskola utgör viktig del av den kommunala förskolans arbete med ständiga förbättringar.
- Österåkers Gymnasium ÖG erbjuder från H2022 sökande inom AST gruppen tillgång till samtliga program, där förut endast Samhällsprogrammet varit tillgängligt. Individuella lösningar för elever utvecklas baserat på tilläggsbelopp.
- Digitaliseringen har fortsatt inom vård och omsorg genom nya verktyg för hantering av avvikelser, läkemedelshantering och digital journalföring på läsplattor.
- Handlungsplan framtagen för en ekonomi i balans inom Vård och Omsorg, där ett flertal aktiviteter har startat inom området behovsanpassad bemanningsplanering.

22.2 Verksamhetsuppföljning

Ekonomi

Produktionsutskottets driftsresultat för januari-augusti innebär -0,12 mnkr. Kostnaderna överstiger budget med 0,97 procent, och intäkterna avviker positivt med 1,3 procent mot budget. Personalkostnader uppgår till 70,8 procent av omsättningen. De lägre kostnaderna utgör del av effektiviseringen inom verksamheten, där åtgärder genomförts enligt plan för grundskolan. Avvikelse i övriga kostnader utgörs i huvudsak av ökade livsmedelskostnader som följd av rådande prisutveckling och inflation.

Avvikelser i intäkter utgörs i huvudsak av ej periodiserade intäkter inom vård- och omsorg för utbetalda statsbidrag. Förskolan uppvisar en ekonomi i balans, där rekryteringen fortgår för att uppnå målsättningen i personaltäthet. Kultur och fritid har drabbats av lägre intäkter som en följd av covid-19.

Utbildning

Ett utvecklingsarbete gällande det systematiska arbetet inom utbildning har pågått under året och den fortsatta implementeringen av det systematiska kvalitetsarbetet innebär större delaktighet för alla medarbetare på skolor och förskolor. Initialt kommer samtliga rektorer att under två dagar hösten 2022 arbeta vidare med det gemensamma kvalitetsarbetets upplägg, innehåll och struktur. Vidare finns behov av att kvalitetsarbetet utvecklas mot att fånga upp mer detaljerade områden. Målet med utvecklingsområdet är att komplettera förvaltningens arbete med att styra, stödja och leda undervisningen i kommunens skolor genom förstärkt arbete med nätverk och tillhörande organisation.

En flerårig utvecklingsinsats inom området "lärmiljöer i särskilda undervisningsgrupper" är att utifrån beprövad erfarenhet genom utvecklingen av den befintlig lärmiljö inom Rosens verksamhet, handleda och ge stöd i uppstart av nystartade särskilda undervisningsgrupper och kvalitetssäkra befintliga undervisningsgrupper.

Inom förskolan deltar kommunen för andra året i IFOUS forsknings- och utvecklingsprogrammet Hållbar förskola.

Komvux ökar sina uppdragsutbildningar och arbetar med vidareutveckling av dessa. Anpassning av utbud, organisation och medarbetare fortgår.

Kultur och fritid

Fritidsgårdarna arbetar vidare med utveckling av utbud baserat på enkäter och inspel från besökare. Under året har aktiviteter erbjudits barn och ungdomar från Ukraina. Sommarklubb har genomförts i samarbete med grundskolan med mycket fint resultat. Musikskolan genomför förutom vanlig musikundervisning, aktiviteter för målgrupp med funktionsvariation på uppdrag av Socialförvaltningen, som exempelvis arrangemang av audition för Funkisfestivalen. Ny modell för drift och underhåll av sporthallar och fritidsanläggningar har inletts under året som fungerar väl.

Vård och omsorg

Under våren har det särskilda boendet Görjansången kompetensutvecklat personalen inom palliativ vård där flera palliativa ombud utbildats. Verksamheterna inom äldreomsorgen har även kompetensutvecklat medarbetarna inom nya digitala verktyg, handrehabilitering och förflyttningsteknik. Under sommaren 2022 har Ljusterö hemtjänst välkomnat sommargäster från kranskommuner i samma omfattning som före pandemin.

Under perioden har vård och omsorg rekryterat en ny yrkeskategori, stödpedagog, för att utveckla verksamheternas erbjudande genom att förstärka det pedagogiska arbetet gentemot brukare. För att ytterligare förbättra och tydliggöra kommunikationen inom LSS har verktyget Widgit-online implementerats i några verksamheter med ambitionen att nå ut till hela verksamhetsområdet 2022. Kompetensutveckling inom palliativ vård har genomförts, där flera palliativa ombud utbildades under vårterminen 2022.

22.3 Framåtblick

Framåt fortsätter arbetet med att säkerställa en långsiktig ekonomi i balans i kombination med efterfrågad kvalitet inom utbildning, samt vård och omsorg. Arbetet kommer att ha stor koppling till verksamheternas förmåga att på kort och lång sikt planera rätt kapacitet och personalstyrka, samt skapa förutsättningar för minskad sjukfrånvaro efter pandemins höga sjuktal. Anpassning och underhåll av lokalytor och utnyttjande av dessa är också ett viktigt fokusområde.

Rekrytering och kompetensutveckling av medarbetare blir allt viktigare. Arbetet med kommunens varumärke omfattar även arbetsgivarvarumärket. Implementation av kommunens HR-strategi LIVET har pågått under året inklusive ledarutbildning för samtliga chefer inom förvaltningen. Medarbetarprofilen är vägledande vid rekrytering. Arbetet med Kompetensförsörjningsplan påbörjades.

Digitaliseringen av verksamheten kommer att fortsätta, då de flesta av initiativen inom verksamhetsutveckling och effektivisering har bäring på digitalisering. Gemensamt för förvaltningen är implementation av larmappen CoSafe för larm vid störningar av verksamhet. Ekonomisystemet Unit4 används nu för budgetering, och ny inköpsmodul/webshop är under utrullning. BI-verktyget QlikSense är under implementering under 2022/2023 där pilotprojekt pågår inom utbildning under hösten. Målet är att enhetschefer skall få tillgång till bättre, enklare och mer användarvänligt verktyg för rapportering och ekonomisk analys. Vad gäller HR-systemet eCompanion pågår ett utvecklingsprojekt med HR för smidig bokning och löneberedning vid vikarieförsörjning. En ny modul för hantering av projekt i Stratsys är under utrullning hösten 2022.

23 Armada fastighets AB (koncernen)

	Belopp
Budgeterad omsättning helår, tkr	338 273
Budgetavvikelse jan-aug, tkr	+1 768
Prognostiserad budgetavvikelse helår, tkr	+1 152
Budgeterade investeringar helår, tkr	-170 000

23.1 Viktiga händelser

- Den 1 juli överlämnades multiarenan i kommunens regi. Arbetet har pågått i tre år. Projektet bedöms som mycket lyckat och ligger under budget.
- Byggnationen av ett nytt gruppboende enligt LSS är påbörjad på fastigheten Runö 7:156. Det beräknas vara klart vid årsskiftet 2022/2023.
- Slutlig utbetalning om cirka 10 mkr har erhållits i statligt bredbandsstöd för utbyggnad i skärgården avseende del av Ljusterö.
- Tre bolag har fusionerats upp i sitt moderbolag som samtidigt ändrat namn till AB Åkers Kanal.

23.2 Verksamhetsuppföljning

Omsättningen ligger över budget eftersom hyresförhandlingarna med Hyresgästföreningen i Stockholm var gynnsamma för koncernen.

Driftkostnaderna har ökat jämfört med föregående år, men ligger under budget. Dessa prognostiseras dock öka till hösten på grund av höjda elpriser och högre materialkostnader. Det har generellt varit färre skadegörelser på fastigheterna i år jämfört med föregående år. Däremot har reparationer på fibernätet ökat.

Underhållskostnaderna ligger under budget, delvis på grund av att allt planerat arbete inte blivit klart. Några underhållsarbeten har senarelagts för att möta ökade elpriser och underhåll av skyddsrum.

Räntekostnaderna ligger under budget, men prognostiseras öka under hösten när lån som förfaller får nya räntevillkor som sannolikt är betydligt högre än de är på befintliga lån. Under året har ett nytt lån på 100 mkr upptagits för att finansiera byggandet av multiarenan. I oktober planeras ytterligare 60 mkr att upplånas.

Armada har under året arbetat mot samtliga av kommunens inriktningsmål. Flertalet budgetuppdrag har också slutförts under året, bland annat har antal trygghetsboenden ökat och underhåll på förskolor och skolor genomförts. Även utredning gällande uppsättning av solceller pågår.

Armada har under året gått igenom process- och rutin beskrivningarna för att säkerställa en god internkontroll. En riskanalys är genomförd på förvaltningsprocessen, inköps- och utbetalningsprocessen och utifrån den har interkontrollplanen kompletterats med några tillagda moment för att ytterligare säkerställa internkontrollen.

23.3 Framåtblick

Den kraftiga makroekonomiska förändringen i omvärlden påverkar många bolag inom fastighetssektorn så även Armadakoncernen. Den nuvarande höga inflationstakten, stigande marknadsräntor, höga el- och energipriser samt stigande byggmaterialpriser medför utmaningar för koncernen. Fokus kommer ligga på att fortsätta arbeta resurseffektivt, bland annat genom ett fortsatt arbete med att minska energiförbrukningen.

Kommande hyresförhandling med Hyresgästföreningen i Stockholm kommer ha extra stor betydelse för intäktssidan samtidigt som det är av stor vikt att aktivt se över fastighetsportföljen och vara beredd på att genomföra eventuella försäljningar,. Vid osäkra omvärldsförutsättningar men också kanske eventuella förvärv om bra affärsmöjligheter ges görs ofta olika marknadsbedömningar, vilket på transaktionssidan kan medföra affärsmöjligheter som långsiktigt är fördelaktiga.

24 Roslagsvatten (koncernen)

	Belopp
Budgeterad omsättning helår, tkr	474 082
Budgetavvikelse jan-aug, tkr	-10 242
Prognostiserad budgetavvikelse helår, tkr	+4 276
Budgeterade investeringar helår, tkr	-507 000

24.1 Viktiga händelser

- Det nya reningsverket i Margretelund har gått från förstudiefas till projekteringsfas. Verket med dess processer och logistik börjar ta form. För att klara den ökade anslutningen till Margretelunds reningsverk innan det nya verket är i drift har delar av det befintliga verket byggts om.
- Näsängens detaljplan etapp 1 har gått till antagande. Dock har detaljplanen överklagats. Det är den i nutid största detaljplanen i kommunen med cirka 1 800 lägenheter. Planen kommer att generera en ny infrastruktur med en stor VA-utbyggnad.
- En etapp av ny vattenhuvudledning längs Margretelundsvägen mot Idsättravik har färdigbyggts. Ledningen ska skapa rundmatning på vattensystemet via Skärgårdsstad samt förstärka vattenleveransen mot Ljusterö och norrut.
- Under sommaren 2022 genomförde Roslagsvatten i samarbete med TMR ett pilotprojekt med insamling av förpackningar i skärgården på Ingmarsö. Projektet bidrog till minskade mängder avfall till energiåtervinning och ökade mängder materialåtervinning samtidigt som det gav värdefulla insikter om hur förpackningsmaterialet kan samlas in i skärgården.
- I mars 2022 fattade styrelsen för Österåkersvatten beslut om att Roslagsvatten från och med 1 april 2023 kommer driva Brännbackens ÅVC i egen regi med egen personal. Förändringen förväntas ge bättre kvalitet i uppdraget och bättre sorteringsresultat och på så sätt möjliggöra en klättring i avfallstrappan på det inkommande avfallet.
- Under våren 2022 slutfördes upphandlingen av byggnationen av Ingmarsö ÅVC och ett byggavtal kunde tecknas.
- I början av 2022 tilldelades ett nytt avtal för avfallsavdelningens största uppdrag - Insamling av mat- och restavfall. Från och med 1 april 2023 kommer ny entreprenör vara Nordisk Återvinning Service AB.

24.2 Verksamhetsuppföljning

Resultatet före bokslutsdispositioner och skatt för perioden blev -14 mnkr, vilket är 10,2 mnkr lägre än det budgeterade resultatet på -3,8 mnkr. Största avvikelserna jämfört budget avser ökade elkostnader på 7,5 mnkr. Det negativa resultatet löses upp med tidigare års upparbetade resultat i form av överavskrivningar i dotterbolagen.

Investeringarna uppgår för perioden till 77,7 mnkr. Vilket är 16 procent av helårsbudgeten. Förväntad helårsprognos förväntas hamna på 80 procent av helårsbudget.

I det pågående arbetet med att inventera status av ledningsnätet har under året 18 400 meter ledningar filmats.

Vidare pågår projektet Ragnarök som går ut på att leta felkopplingar till spillvattennätet genom att trycka in rök i ledningarna som läcker ut genom eventuellt felkopplade takanslutningar, dagvattenbrunnar och så vidare. Just nu håller 530 fastigheter på att kontrolleras inom projektet.

Ett steg mot att klättra i avfallstrappan är att utöka utsorteringen av plast från fraktionen brännbart på Brännbacken återvinningscentral. I juni påbörjades utsorteringen av hård- och mjukplast. Införandet har inneburit nästan en halvering av mängden avfall till energiåtervinning från Brännbackens ÅVC. I takt med att Roslagsvatten förbättrar sorteringen pågår även fortlöpande ett utbyte av skyltarna på återvinningscentralen till det nya nordiska skyltsystemet.

Hittills i år har drygt 150 nya abonnenter anslutits till bolagets tjänster.

24.3 Framåtblick

Ett stort digitaliseringsprojekt pågår inom Roslagsvatten. Arbetet kommer att pågå under flera år. Det innebär bland annat ett nytt projektledarverktyg och ett nytt inköpssystem som införs denna höst.

Planering inför övertagandet av en ny entreprenör för insamlingen av mat- och restavfall pågår under hela 2022 och fram till uppdragstart. Nyheter i det nya avtalet kommer bland annat att vara att alla transporter kommer utföras med fossilfria fordon i en kombination av biogas, eldrift och HVO. Avfallet kommer även börja vägas, vilket lättare kommer möjliggöra att Roslagsvatten kan styra kunderna mot Sveriges lättaste soppåse.

I juni månad beslutade riksdagen att landets kommuner från den 1 januari 2024 blir ansvariga för insamlingen av förpackningar. Senast vid utgången av 2026 ska alla förpackningar samlas in bostadsnära istället för vid återvinningsstationerna som idag. Förändringen gäller både fastlandet och skärgården och kommer innebära en stor utveckling av hela det nuvarande insamlingssystemet.

25 Miljöredovisning

25.1 Allmänt

Ett nytt Miljö- och klimatprogram antogs i mars 2022. Programmet ersätter de tidigare miljömålen och har under våren implementerats i verksamhetsplanering och målstyrning för 2023. Miljö- och klimatprogrammet innebär skärpta och tydliga miljöambitioner och ökad fokus på kvalitativ analys och uppföljning.

Under delåret har även Hållbarhetsramverket, samt ett förslag på en Hållbarhetspolicy färdigställts och gått upp för politiskt beslut. Hållbarhetsramverket är ett kunskapsunderlag och nulägesanalys för kommunens arbete med Agenda 2030. Det har tagits fram i samverkan med flera nyckelpersoner från förvaltningar och bolag och innehåller flera åtgärdsförslag för att stärka kommunens systematiska hållbarhetsarbete och bidrag till Agenda 2030.

Österåker fortsatte att klättra i kommunrankingen ”Miljöbästa kommun”. I rankingen bedöms bland annat kommunens systematiska miljö- och hållbarhetsarbete och miljöprestanda. Kommunen placerade sig på plats 39 (plats 46 år 2021 och plats 74 år 2020). Slutligen har kommunen även i år utlyst ett miljöbidrag. Bidraget kan sökas av oberoende organisationer som anordnar projekt eller åtgärder för att bidra till miljömässigt hållbar utveckling.

25.2 Klimat och luft

Innehåller kommunens mål gällande koldioxidutsläpp, energi och transporter.

25.2.1 Kommunens klimatpåverkan från energianvändning

En utredning kring förutsättningar för solceller på skoltak har lett till beslut att sätta upp solceller på Söraskolans tak. Solcellerna skulle enligt utredningen kunna producera knappt 330 MWh/år. Ett förfrågningsunderlag håller för närvarande på att tas fram inför en kommande upphandling.

Målet är att minska energianvändningen i kommunens lokaler med 1,5 procent per år för att uppnå totalt 40 procent energiminskning mellan 2009 och 2030. Energibesparande åtgärder som genomförts under första delåret är byte till LED-belysning i flertalet skolor och förskolor samt i allmänna utrymmen, garage och fasadbelysning i sex bostadsfastigheter.

25.2.2 Kommunens klimatpåverkan från transporter

Alla sopbilar som samlar in restavfall på fastlandet har kört på fossilfritt bränsle. Kommunens fordon ligger kvar på samma andel miljöbilar, det vill säga 57 procent. Fordonen är till stor del diesel- eller bensinbilar. Resorna i tjänsten har ökat jämfört med föregående delår vilket var väntat eftersom att pandemirestriktionerna upphört. Miltalen i kommunen har ökat från 4485 mil till 5555 mil.

25.2.3 Klimat- och miljöpåverkan från upphandling och inköp

Inköps- och upphandlingsenheten och hållbarhetsstrateg samarbetar för att integrera miljö- och hållbarhetsaspekter i kommunens inköpsprocesser. Exempelvis genom att bjuda in miljökompetens tidigt i upphandlingsprocesser och hitta kravnivåer som uppfyller kommunens miljöambitioner utan att begränsa andra upphandlingsmål. Som en del av arbetet har nyckelpersoner i kommunen kompetensutvecklat sig i hållbar upphandling. För att kunna ställa miljö- och klimatkrav krävs ökad kunskap avseende miljöpåverkan och Socialförvaltningen har tagit beslut att genomföra en internutbildning i hållbar upphandling.

Implementeringen av inköpssystemet har fortsatt, vilket möjliggör en effektivisering av kommunens resursanvändning. Förvaltningarna får lättare att göra inköpen från upphandlade leverantörer, där kvalitets- och miljökrav har ställts.

Klimatpåverkan från avfallshantering

Från juni har det gått att sortera ut plast på Brännbackens återvinningscentral. Det innebär att den utsorterade plasten kan återvinnas istället för att gå till energiåtervinning, vilket ger en positiv effekt på klimatpåverkan. Samtidigt har mängden brännbart avfall från Brännbacken minskat till knappt hälften.

Roslagsvatten har tecknat ett nytt avtal för insamling av mat- och restavfall som kommer att starta i april 2023. Då införs även en vägning av avfallet, vilket möjliggör att Roslagsvatten kan styra kunderna mot Sveriges lättaste soppåse. Alla sopbilar kommer att köras på biogas, eldrift eller HVO.

Under sommaren genomfördes ett pilotprojekt av fastighetsnära förpackningsinsamling på Ingmarsö. Försöket föll väl ut och ledde till ökad källsortering och minskad mängd restavfall.

För att säkerställa att enbart matavfall hamnar i rätt avfallskärl har ett gravitationslås installerats på matavfallskärlet vid fastigheten Runö 7:40. Detta gör att annat avfall av misstag inte hamnar bland matavfall, vilket innebär att en extra sortering inte behövs.

25.2.4 Klimat- och energirådgivning

Kommunens energi- och klimatrådgivare har upplevt ett högt intresse på rådgivning i samband med de kraftigt ökade elpriserna. Rådgivningen handlar både om åtgärder för energieffektivisering, byta av värmekälla, solceller och elbilsladdning. Hittills i år har 309 rådgivningar genomförts, varav 54 i Österåkers kommun. Mestadels är det privatpersoner som hör av sig, men även samfälligheter, föreningar och företag. För att hantera det ökade trycket testas den regionala rådgivningen att utöka webinarier där flera får information och möjlighet att ställa frågor.

25.3 Skärgård, sjöar och vatten

Änner bland annat att kommunens sjöar, vattendrag och kustvatten ska ha god ekologisk och kemisk status samt att utbyggnaden i skärgården ska ske varsamt så att natur- och kulturvärden längs kusten bevaras.

Arbetet med en ny fisktrappa vid Slussholmen har pågått under delåret. Den nya fisktrappan kommer att bidra till en ökad spridning av olika fiskarter. Årlig inplantering av ädelfisk i Österåkers kommun sker i samarbete med Stockholm stads fritidsförvaltning.

Det tematiska tillägget för kust och skärgård, TÖP, antogs under våren. TÖP ger kommunen en strategi för hållbar utveckling av kust och skärgård och kan bidra till att nå upp till miljömålet om varsam utbyggnad i skärgården. Arbetet med ett lokalt åtgärdsprogram för vatten har fortsatt i syfte att uppnå god kemisk och ekologisk status i sjöar, vattendrag och kustvatten. Bland annat har beskrivningar av fler vatten tagits fram och ett provtagningsprogram har påbörjats. Det har även skett en dialog med tillsynsmyndigheten med syfte att tillsynsverksamheten på bästa sätt ska kunna bidra till uppfyllande av åtgärdsprogrammet och god vattenkvalitet.

25.3.1 Avlopp, dagvatten och vattenförsörjning

Arbetet med det nya avloppsreningsverket har gått in i projekteringsfas. Samtidigt har det befintliga reningsverket byggts om för att kunna hantera de ökande avloppsmängderna och förbättra reningsgraden. Utsläppen från alla kommunens reningsverk har legat på godkända nivåer under delåret. Totalt 150 nya kunder har anslutit sig till kommunalt vatten och avlopp under delåret.

Arbete med att hitta felkopplingar till ledningsnätet har utförts i 530 fastigheter. Genom att hitta och åtgärda felkopplingar minskar mängden tillskottsvatten till avloppsreningsverket, vilket i sin tur ger förbättrad rening. Övriga insatser inom området är att tillsynen av enskilda avloppsanläggningar samt analyser av brunnsvatten fortgått enligt plan samt att kommunen ställt ut offentliga sommartoaletter på platser för kulturevenemang.

25.4 Mark, byggande och boende

Behandlar samhällsbyggnadsfrågor, exempelvis trafikplanering, men även kretsloppsfrågor såsom VA och avfallshantering.

25.4.1 Planering för klimatsmarta, attraktiva och hållbara stadsdelar

Planarbetet och befolkningsutvecklingen är fortsatt fokuserat till Åkersbergas centrala delar och i kollektivtrafiknära lägen, i enlighet med inriktningen i översiktsplanen. Planprogramarbete pågår inom Hacksta-Berga, Åkers-Runö och Täljö-Gottsunda.

Arbetet med verktyget *Fysisk strukturbild* har under delåret kommit långt och använts för att hitta övergripande gatunät för tätortens delar och för att bedöma potentialen för nya arbetsplatser. Nya rutiner för hållbarhetsstyrning i planarbetet har utvecklats och former för hållbarhetsprogram och hållbarhetsbedömning har prövats i större projekt. Hållbarhetsarbetet kompletterar det i nuläget effektiva arbetet med miljöstyrning, vilket har minskat risken för nedslag hos Länsstyrelsen betydligt.

25.4.2 Klimatanpassning

Rutiner för arbete med klimatanpassning har utvecklats, där arbetet systematiskt samordnas mellan olika delområden för att ge hållbara helhetslösningar.

25.4.3 Trafikplanering och mobilitet

För att bättre kunna planera för hållbara trafiklösningar har ett arbete med uppdaterade trafikprognoser inletts. Kollektivtrafikplanen har gått ut på interngranskning och arbetet med en cykelplan har startat. Likaså arbete med en strategi för laddinfrastruktur. Arbetet med ett parkeringsprogram har kommit långt, och syftar till att ge god tillgänglighet i trafiksystemet.

Under delåret har ett flertal åtgärder för hållbar mobilitet genomförts. Ett flertal nya sträckor cykelbanor har anlagts, vilka utvecklat cykelnätets attraktivitet samt gjort det säkrare för inte minst barn att ta sig till skolan. Flera nya cykelparkeringar har anlagts, främst i anslutning till busshållplatser. Trafiksäkerhetsåtgärder har vidtagits vid ett stort antal platser, till exempel säkrare övergångsställen och anpassade hastighetsbegränsningar.

25.4.4 Byggande

Detaljplanen för att möjliggöra en utökning av fjärrvärmeverket fick laga kraft förra året och är nu under genomförande. Det innebär möjlighet att ansluta kommande bebyggelse till en klimatsmart värmekälla.

Vid tillkommande bebyggelse utanför tätort, fäster kommunen regelmässigt stor vikt vid avståndet till kollektivtrafik. Detta för att väga in möjligheten för boende att nyttja kollektivtrafik för resor till och från arbete eller skola. Byggherrar informeras om exempelvis husplaceringar ur energisynpunkt, förutsättningar för solpaneler och hållbara materialval.

25.4.5 Offentliga lokaler

Vid nybyggnation av offentliga lokaler ska kostnad, funktion och miljö vägas in. Kommunens nya multiarena uppfyller kriterierna för miljömärkningen Miljöbyggnad, nivå silver. Multiarenan har en underhållsfri fasad samt ett sedumtak som bidrar med vegetation och minskad belastning på dagvattensystem. För att hantera vatten från taket och andra hårdgjorda ytor har det också skapats en så kallad regnträdgård vid byggnaden, som fördröjer och renar dagvattnet.

25.5 Natur och biologisk mångfald

Lyfter bland annat vikten av tillgång till grönområden av god kvalitet och nyttan av ekosystemtjänster. Dessutom betonas behovet av goda förutsättningar för barn och ungas lärande om ekologi, djur och natur.

För att stärka tätortens ekosystemtjänster har ett arbete för att ta fram ett förslag till en urban grönstruktur bedrivits. Den viktiga ekosystemtjänsten pollinering, har getts utrymme i en separat pollineringsplan, som antogs under våren.

Ett projekt för att öka den biologiska mångfalden i brynmiljöer har pågått. Arbetet innebär att zonen mellan hus och skog röjs, vilket skapar mer plats för blommande träd och buskar. Syftet med projektet är att förbättra för våra pollinerare samt ge en mer artrik, trivsamt och säker miljö intill vår bebyggelse.

Åtgärder för fler blommande vägområden har genomförts. Nysådd görs i samband med övriga dikesarbeten och där det är lämpligt undviks den tidiga vägkantslåttern för att lämna lägre blommor som inte påverkar trafiksäkerheten. Gräsytor skiftas till äng i Skånsta, Åkerstorp och Täljö. Den kontinuerliga bekämpningen av invasiva arter på kommunal mark har fortsatt.

Även projekt ”Från jord till Bord” har fortsatt, genom att kommunen delat ut medel till grundskolor och förskolor. Syftet är att öka barn och elevers medvetenhet om ett hållbart samhälle genom att följa produktionskedjan av livsmedel. Det kan till exempel innebära att en förskola tilldelas resurser för ett växthus där barnen själva får odla grönsaker till förskolan.

Kommunen har fortsatt att delta i samverkansprojektet kring Åkerströmmens avrinningsområde och Kilsamverkan.

25.6 Skadliga ämnen och rena kretslopp

Målområdet fokuserar bland annat på att de risker som barn och ungdomar utsätts för på grund av skadliga ämnen ska minska, samt att dricksvattnet, mark och byggnader ska vara fria från skadliga ämnen.

Tillsyn för att minska föroreningar fortlöper bland annat tillsyn av föroreningar på marinor och båtuppställningsplatser, handläggning och bedömning av saneringsärenden samt tillsyn i samband med planläggning, byggnationer och markarbeten. Pedagogcentrum har fortsatt att erbjuda webbaserade kurser om hur man arbetar för att minska skadliga ämnen i förskolan.

26 Bilagor

Inriktningsmål	Bedömning 2022	Nämndmål/resultatmål	Resultatindikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2022	Målnivå 2022	Prognos måluppfyllelse
Invånarna ska uppleva en professionell service av hög kvalitet och ett gott bemötande i all kommunal service.		Nöjdheten med service och bemötande ska öka (Kommunstyrelsen)	Ranking företagsklimat enligt Svenskt Näringsliv	56			25	
			Upplevd nöjdhet med bemötande vid kontakt med kommunen			90 %	88 %	
			Upplevd enkelhet i kommunala ärenden			72 %	65 %	
			Andelen hanterade felanmälningar inom angiven avtalstid					
		Nöjdheten med kommunens kommunikation ska öka (Kommunstyrelsen)	Andelen som upplever att de får svar på frågor om kommunen				94 %	
		Socialnämnden ska vara tillgänglig och utredningar, beslut och verkställighet ska ske inom skäligen tid (Socialnämnden)	Barnavårdsutredningarna ska vara avslutade inom fyra månader. Andelen som överstigit utredningstiden ska mätas i %		44 %	44 %	0 %	
			Utredningar för ekonomiskt bistånd ska vara avslutade inom fyra månader. Andelen som överstigit utredningstiden ska mätas i %		4 %	4 %	0 %	

Inriktningsmål	Bedömning 2022	Nämndmål/resultatmål	Resultatindikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2022	Målnivå 2022	Prognos måluppfyllelse
			Vuxenstödsutredningarna ska vara avslutade inom fyra månader. Andelen som överstigit utredningstiden ska mätas i %		4 %	4 %	0 %	
			Brukarbedömning individ- och familjeomsorg totalt - få kontakt, andel (%)	91				
			Brukarbedömning individ- och familjeomsorg totalt - tydlig information, andel (%)	96				
			Brukarbedömning individ- och familjeomsorg totalt - helhetssyn, andel (%)	91				
		Vård- och omsorgsnämnden ska vara tillgänglig och utredningar beslut och verkställighet ska ske inom skäligen tid (Vård- & omsorgsnämnden)	NKI brukarundersökning- helhetsintryck			83 %	83 %	
			Väntetid i antal dagar från ansökningsdatum till första erbjudet inflyttningsdatum till särskilt boende, medelvärde	22		30	30	
		Nöjdheten med bygglovsverksamhetens service och kvalitet ska öka (Byggnadsnämnden)	SBA:s NKI-undersökning	65		62	65	
		Kundnöjdhet inom miljö- och hälsoskyddstillsyn, livsmedelskontroll samt avseende serveringstillstånd ska	Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Livsmedelskontroll - Totalt, NKI	85		80	70	

Inriktningsmål	Bedömning 2022	Nämndmål/resultatmål	Resultatindikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2022	Målnivå 2022	Prognos måluppfyllelse
		vara hög. (Miljö- & hälsoskyddsnämnden)	Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Miljö- och hälsoskydd - Totalt, NKI	89		80	70	
			Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Serveringstillstånd - Totalt, NKI	78		75	70	
		Kommunens invånare och besökare ska i de kommunala idrottsanläggningarna uppleva att de får ett trevligt bemötande samt att anläggningarna är säkra, hela och rena. (Kultur- och fritidsnämnden)	NKI mätning till föreningar	0			65	
		Kultur och fritidsnämnden ska verka för ett varierat och allsidigt kulturutbud med hög kvalitet. (Kultur- och fritidsnämnden)	Antal offentliga kulturarrangemang för barn och vuxna som anordnats i kommunen med stöd av KFN	13			90	
			Antal elever i musikskola	1 446		1 387	1 400	
			Antal kurser i musikskola	2 212		2 101	2 000	
		Kultur och fritidsnämnden ska verka för att folkbiblioteket erbjuder hög tillgänglighet avseende öppettider och tillgång till medier, aktiviteter och program. (Kultur- och fritidsnämnden)	Antal öppettidagar per år totalt på folkbiblioteken	447		475	475	
			Antal program och aktiviteter på folkbiblioteken	162		550	550	
			Antal öppettimmar på huvudbiblioteket per vecka	50		62	62	
			Biblioteket, antal bemannade öppettimmar kväll och helg	10		13	13	

Inriktningsmål	Bedömning 2022	Nämndmål/resultatmål	Resultatindikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2022	Målnivå 2022	Prognos måluppfyllelse
		Barn och vårdnadshavare får ett gott bemötande i kontakt med förskolan (Förskole- och grundskolenämnden)	Andel vårdnadshavare som anger att de får ett gott bemötande i kontakt med förskolan			95 %	95 %	
			Andel vårdnadshavare som anger att barnet får ett gott bemötande i förskolan			95 %	95 %	
		Alla ungdomar upplever ett gott bemötande i kontakt med Gymnasie- och vuxenutbildnings nämndens verksamheter (Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden)	Andel som uppger att de fått ett gott bemötande i kontakt med KAA	100 %		100 %	100 %	
			Andel som uppger att de fått ett gott bemötande i kontakt med ungdomsmottagningen	97 %		100 %	100 %	
		Nöjdheten med nämndens service och bemötande ska öka (Tekniska nämnden)	Andelen hanterade felanmälningar inom angiven avtalstid	98 %		98 %	98 %	
			Andelen levererade nybyggnadskartor inom avtalad tid			95 %	95 %	
Österåker ska ha en ekonomi i balans		Kommunstyrelsen har en budget i balans (Kommunstyrelsen)	Ingen negativ avvikelse mot budget KSF-KS	16 %		0 %	0 %	
			Ingen negativ avvikelse mot budget (SBF KS)	-5,5 %		0 %	0 %	
		Kommunen ska uppnå de finansiella målen (Kommunstyrelsen)	Andelen av kommunens finansiella mål som är uppfyllda	100 %		100 %	100 %	
		Socialnämnden ska nyttja tillgängliga resurser på bästa sätt för att uppnå uppsatta mål. Nämnden ska	Budget i balans, budgetavvikelse i förhållande till utfall	-15 %			0 %	

Inriktningsmål	Bedömning 2022	Nämndmål/resultatmål	Resultatindikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2022	Målnivå 2022	Prognos måluppfyllelse
		samordna insatserna, internt och med andra aktörer, för de personer som har behov av det (Socialnämnden)	Aktuell rutin för samordning mellan social barn- och ungdomsvård och ekonomiskt bistånd, (Ja=1, Nej=0)	0				—
			Aktuell rutin för samordning mellan social barn- och ungdomsvård och LSS-barn, (Ja=1, Nej=0) (-2019)					—
			Aktuell rutin för samordning mellan social barn- och ungdomsvård och LSS-vuxen, (Ja=1, Nej=0) (-2019)					—
	Vård- och omsorgsnämnden ska nyttja tillgängliga resurser på bästa sätt för att uppnå uppsatta mål. Nämnden ska samordna insatser, internt och med andra aktörer, för de personer som har behov av det. (Vård- & omsorgsnämnden)		Budgetavvikelse i förhållande till utfall	6,9 %		3,8 %	0 %	●
			Fastställd åtgärdsplan vid eventuell budgetavvikelse	100 %		100 %	100 %	●
			Aktuell rutin för samordning mellan social barn- och ungdomsvård och ekonomiskt bistånd, (Ja=1, Nej=0)	0		1	1	●
			Aktuell rutin för samordning mellan social barn- och ungdomsvård och LSS-barn, (Ja=1, Nej=0) (-2019)			1	1	●
			Aktuell rutin för samordning mellan social barn- och ungdomsvård och LSS-vuxen, (Ja=1, Nej=0) (-2019)			1	1	●

Inriktningsmål	Bedömning 2022	Nämndmål/resultatmål	Resultatindikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2022	Målnivå 2022	Prognos måluppfyllelse
		Byggnadsnämnden ska redovisa en ekonomi i balans (Byggnadsnämnden)	Ingen negativ avvikelse mot budget	0		0	0	●
		Miljö- och Hälso- och skyddsnämnden ska redovisa en ekonomi i balans (Miljö- & hälso- och skyddsnämnden)	Ingen negativ avvikelse i jämförelse med budget	0	0	0	0	●
		Nämnden ska inte redovisa någon negativ budgetavvikelse vid bokslut (Kultur- och fritidsnämnden)	Ej negativ avvikelse gentemot budget	0 %		0 %	0 %	●
		Ingen budgetavvikelse utom volymer (Förskole- och grundskolenämnden)	Åtgärdsplan vid negativ avvikelse mot budget	1,7 %		0 %	0 %	●
		Ingen avvikelse mot budget (Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden)	Åtgärdsplan vid budgetavvikelse	-3%		1%	0%	●
		Tekniska nämndens ska redovisa en ekonomi i balans (Tekniska nämnden)	Ingen negativ avvikelse mot budget	■ Nej		● Ja	● Ja	●
Österåker ska vara bästa skolkommun i länet	◆	Stödja och leda produktionsförvaltningens och utbildningsförvaltningens chefer att skapa välmående och attraktiva arbetsplatser (Kommunstyrelsen)	Sjukfrånvaro, PF Utbildning, samt UF	8 %		10 %	5 %	◆
			Personalomsättning PF Utbildning, samt UF	10 %		4 %	9 %	●
			Hållbart medarbetarengagemang, kommunen totalt	80			83	—
		Socialnämnden ska utgå från Barnkonventionen artikel 28, att barn har rätt till utbildning. Nämnden ska verka för att alla barn deltar i den (Socialnämnden)	Utredningssamtal och öppenvårdsinsatser ska planeras utanför skolschemalagd tid, vilket ska mätas varje år i mars				0 %	—

Inriktningsmål	Bedömning 2022	Nämndmål/resultatmål	Resultatindikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2022	Målnivå 2022	Prognos måluppfyllelse
		Vård och omsorgsnämnden ska utgå från barnkonventionen artikel 28, att barn har rätt till utbildning. Nämnden ska verka för att alla barn deltar i den verksamhet som anordnas av skolan för att uppfylla sin skolplikt och klara sin skolgång. Nämndens möte med barn ska därför inte ske under barnets skoltid. (Vård- & omsorgsnämnden)	Utredningssamtal och öppenvårdsinsatser ska planeras utanför skolschemalagd tid, vilket ska mätas under mars månad varje år.			100 %	100 %	
		Tillsyn i skolor och förskolor utförs med syfte att uppnå en god miljö (Miljö- & hälsoskyddsnämnden)	Andel av skolorna där MHN har genomfört tillsyn av miljön	100 %	0 %	0 %	0 %	
			Andel av förskolorna där MHN har genomfört tillsyn av miljön	0 %	0 %	100%	100 %	
		Kultur och fritidsnämnden verkar för demokratiutveckling i skolan, fler skolor ska delta i kommunens demokratistärkande arbete. (Kultur- och fritidsnämnden)	Antal skolor som medverkar i kommunens demokratistärkande arbete	0		10	10	
			Barnbokslån i kommunala bibliotek, antal/barn 0-17 år	4				
		Utbildningen i förskola, förskoleklass, grundskola, grundsärskola och fritidshem har hög kvalitet (Förskole- och grundskolenämnden)	Andel förskollärare med förskollärexamen	31 %		33 %	35 %	
			Andel vårdnadshavare som anger att de är nöjda med barnets förskola	91 %		95 %	100 %	
			Andel heltidsanställda förskollärare med förskollärlägitimation	31 %		33 %	35 %	
			Andel anställda i förskolan med gymnasial utbildning för arbete med barn	13 %		15 %	17 %	

Inriktningsmål	Bedömning 2022	Nämndmål/resultatmål	Resultatindikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2022	Målnivå 2022	Prognos måluppfyllelse
			Andel barn 3-5 år som är inskrivna i förskola	88 %		90 %	85 %	
			Andel elever i åk 9 som minst har uppnått kunskapskraven i alla ämnen	84 %		90 %	100 %	
			Genomsnittligt meritvärde åk 9 (17 ämnen)	247		250	250	
			Andel heltidsanställda lärare i grundskolan med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne	67 %		70 %	85 %	
			Andel elever i åk 3 som klarar alla delprov i nationella prov i svenska			95 %	100 %	
			Andel elever i åk 3 som klarar alla delprov i nationella prov i matematik			95 %	100 %	
	Utbildningen i gymnasieskolan har hög kvalitet (Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden)		Andel ungdomar som kan rekommendera sin gymnasieskola till andra elever	69 %	64 %	64 %	80 %	
			Andel med gymnasieexamen på nationellt program inom tre år	79 %		85 %	85 %	
	Österåker arbetar systematiskt med att förbättra trafiksäkerheten kring skolorna i kommunen så att fler barn kan gå eller cykla till skolan. (Tekniska nämnden)		Antal skolor där inventering av trafiksäkerheten är genomförd och där en åtgärdsplan har tagits fram.			I	I	

Inriktningsmål	Bedömning 2022	Nämndmål/resultatmål	Resultatindikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2022	Målnivå 2022	Prognos måluppfyllelse
Österåker ska erbjuda högsta kvalitet på omsorg för äldre och personer med funktionsnedsättning		Stödja och leda produktionsförvaltningens och socialförvaltningens chefer att skapa välmående och attraktiva arbetsplatser (Kommunstyrelsen)	Sjukfrånvaro, PF vård och omsorg, SF	8 %		10 %	7 %	
			Personalomsättning PF vård och omsorg, SF	10 %		7 %	10 %	
			Hållbart medarbetarengagemang, kommunen totalt	80			83	
		Vården och omsorgen ska ges med respekt för individens specifika behov, förväntningar och integritet (Socialnämnden)	Upplevd livskvalitet hos äldre (65år och äldre) med missbruk som fått insatser	83 %			80 %	
		Vården och omsorgen ska ges med respekt för individens specifika behov och integritet. Individen ska ges möjlighet att vara delaktig. Kvalitetsmåten i brukarundersökningen för funktionsnedsättning och äldre ska förbättras. (Vård- & omsorgsnämnden)	NKI hemtjänst			89 %	89 %	
			Brukarbedömning gruppboende LSS - Personalen pratar så brukaren förstår, andel (%)	71		75	75	
			Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)		76	83	83	
		Handläggning av bostadsanpassningsåtgärder ska även fortsatt i hög grad motsvara sökandens förväntningar (Byggnadsnämnden)	Andel personer med bostadsanpassningsåtgärder som är nöjda med handläggningen.	96 %		96 %	95 %	
		Tillsyn i äldreboenden och gruppboendestäder för personer med funktionsnedsättning ska utföras med syfte att uppnå en god miljö (Miljö- & hälsoskyddsnämnden)	Andel av äldreboenden där MHN har genomfört tillsyn	100 %	0 %	0 %	0 %	
			Andel av gruppboendestäder för personer med funktionsnedsättning där MHN har genomfört tillsyn	0 %	0 %	100 %	70 %	

Inriktningsmål	Bedömning 2022	Nämndmål/resultatmål	Resultatindikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2022	Målnivå 2022	Prognos måluppfyllelse
		Den upplevda tillgängligheten till kommunens kultur och fritidsutbud ska öka. (Kultur- och fritidsnämnden)	Antal riktade aktiviteter och insatser för äldre och personer med funktionsnedsättning	11		10	10	
		Alla barn och elever har möjlighet att utvecklas så långt som möjligt utifrån sina förutsättningar enligt utbildningens mål (Förskole- och grundskolenämnden)	Andel enheter som deltar i utbildning kring funktionsvariationer genom Pedagogcentrum	84 %		95 %	100 %	
			Andel barn i förskola som uppger att de är delaktiga i sin utbildning	90 %		95 %	95 %	
			Andel barn i grundskolan som uppger att de är delaktiga i sin utbildning	71 %		95 %	95 %	
		Alla verksamheter är tillgängliga och anpassade efter individens behov (Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden)	Andel som uppger att den hjälp de fått genom KAA varit anpassad efter deras behov			80 %	80 %	
		Erbjuda attraktiva och tillgängliga offentliga miljöer (Tekniska nämnden)	Antal utförda åtgärder	8		8	8	
Österåker ska ha en trygg miljö		Tryggheten i kommunen ska öka (Kommunstyrelsen)	Andelen som känner sig mycket trygg eller ganska trygg kvällstid					
			Andelen som anser att kommunen bryr sig om problem i området där man bor	41 %			45 %	
			Andelen som känner sig trygga utomhus i området där man bor	71			73	

Inriktningsmål	Bedömning 2022	Nämndmål/resultatmål	Resultatindikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2022	Målnivå 2022	Prognos måluppfyllelse
		Socialnämndens verksamhet ska präglas av rättssäkerhet baserad på bästa tillgängliga kunskap och bygga på både vetenskap och beprövad erfarenhet (Socialnämnden)	Andel (%), positiva svar i brukarundersökningen angående om deras situation har förändrats positivt sedan kontakt med socialtjänsten ska överstiga senaste årets resultat	83 %			80 %	—
			Brukarbedömning individ- och familjeomsorg totalt - förbättrad situation, andel (%)	76				—
		Vård- och omsorgsnämndens verksamheten ska präglas av rättssäkerhet baseras på bästa tillgängliga kunskap och bygga på både vetenskap och beprövad erfarenhet. (Vård- & omsorgsnämnden)	Brukarbedömning servicebostad LSS - Brukaren är aldrig rädd för något hemma, andel (%)	53		65	65	●
			Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - trygghet, andel (%)		85	93	93	●
		Tillsyn utförs i syfte att förhindra ordningsstörningar eller överservering på eller i anslutning till serveringsställen (Miljö- & hälsoskyddsnämnden)	Antal genomförda kvällstillsynstillfällen	7	3	5	3	●
		Andelen unga som alltid känner sig trygga inom kultur- och fritidsnämndens verksamhetsområde ska öka. (Kultur- och fritidsnämnden)	NKI på biblioteket	90			70	—
			Trygghetsundersökning på fritidsgårdarna	98 %			98 %	—
		Barn och elever är trygga i sin förskola och skola (Förskole- och grundskolenämnden)	Andel barn som uppger att de är trygga i sin förskola	97 %		100 %	100 %	●
			Andel elever som uppger att de är trygga i sin skola	89 %		90 %	100 %	◆

Inriktningsmål	Bedömning 2022	Nämndmål/resultatmål	Resultatindikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2022	Målnivå 2022	Prognos måluppfyllelse
		Alla ungdomar är trygga i sin gymnasieskola (Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden)	Andel ungdomar som uppger att de är trygga i sin gymnasieskola	84 %	86 %	86 %	100 %	
		Offentliga miljöer ska upplevas trygga för våra medborgare att vistas på. (Tekniska nämnden)	Första mätningen är genomförd			 Ja	 Ja	
Österåker ska sträva efter ett långsiktigt hållbart samhälle, där goda förutsättningar ges för människa, miljö och natur att samverka		Kommunens sjöar, vattendrag och kustvatten ska ha en god ekologisk och kemisk status (Kommunstyrelsen)	Andel viktiga vattenförekomster med god ekologisk och kemisk status	 Måttlig		 Måttlig	 Måttlig	
		Kommunen strategiskt arbete med hållbarhet och Agenda 2030 ska stärkas (Kommunstyrelsen)	Ranking i Sveriges miljöbästa kommuner	46	39	39	55	
			Andelen poäng i Sveriges miljöbästa kommuner	31	33	33	33	
		Kommunens klimatpåverkan ska minska (Kommunstyrelsen)	Miljöbilar i kommunorganisationen, andel (%)				65	
		Socialnämndens insatser ska ges med respekt för individens specifika behov och integritet. Individen ska ges möjlighet att vara delaktig (Socialnämnden)	Socialnämnden ska samverka med Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen inom ramen för Samordningsförbundet för att erbjuda aktiviteter som ökar den enskildes förutsättningar till god hälsa. Antalet deltagare bosatta i Österåker ska redovisas				10	

Inriktningsmål	Bedömning 2022	Nämndmål/resultatmål	Resultatindikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2022	Målnivå 2022	Prognos måluppfyllelse
		Vård- och omsorgsnämndens insatser ska ges med respekt för individens specifika behov och integritet. Individerna ska ges möjlighet att vara delaktiga. (Vård- & omsorgsnämnden)	Nämnden ska samverka med FK och AF inom ramen av Samordningsförbundet för att erbjuda aktiviteter som ökar den enskildes förutsättningar till god hälsa. Antalet deltagare bosatta i Österåker ska redovisas.			10	10	
		Vid större byggprojekt informera byggherrar om fördelar med miljösmapta val. (Byggnadsnämnden)	Andel av alla större byggprojekt vid vilka byggherrarna informerats om miljösmapta val.					
		Tillsyn av små avloppsanläggningar utförs i syfte att sjöar, vattendrag och kustvatten ska bibehålla eller uppnå en god ekologisk och god kemisk status (Miljö- & hälsoskyddsnämnden)	Antal fastigheter med enskilt avlopp där MHN har genomfört tillsyn	200	93	200	200	
		Sprida information om risk för förekomst av skadliga ämnen i enskilda brunnar (Miljö- & hälsoskyddsnämnden)	Antal analyser av brunnsvatten som genomförts	419	267	400	400	
		Utveckla möjligheterna för medborgardialog med föreningar inom nämndens verksamhetsområde (Kultur- och fritidsnämnden)	Antal dialoger enligt framtagna modell	10		4	4	
		Förbättra möjligheterna att arbeta långsiktigt och strategiskt med kulturmiljöfrågorna i Österåkers kommun. (Kultur- och fritidsnämnden)	Antal åtgärder som genomförts	4		3	3	

Inriktningsmål	Bedömning 2022	Nämndmål/resultatmål	Resultatindikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2022	Målnivå 2022	Prognos måluppfyllelse
		Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för några av kommunens friluftsområden, bland annat de kommunala friluftsbaden, motionsspåren, mountainbikespår, vandringsleder samt ridstigar. Naturen är en stödjande och hälsofrämjande miljö och viktig ur ett folkhälsoperspektiv för barn och unga, såväl som för äldre. (Kultur- och fritidsnämnden)	Åtgärder för bättre miljö och ökad tillgänglighet till naturen och minskad nedskräpning	4			4	—
		Alla ungdomar i Österåkers kommun ska ha en gymnasieutbildning (Förskole- och grundskolenämnden)	Andel behöriga till yrkesprogram i gymnasieskolan	92 %		95 %	100 %	◆
		Alla ungdomar i kommunen har genomfört en gymnasieutbildning (Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden)	Andel som studerar i gymnasieskolan	-		98 %	98 %	●
			Andel inom målgruppen som KAA har en etablerad kontakt med	79 %		85 %	100 %	◆
		Boende och verksamma i Österåkers kommun har en god tillgång till parker och natur och ett varierat utbud av grönområden av god kvalitet (Tekniska nämnden)	Dokumentation på webben - Arbetet med järnvägsparken och slussområdet har påbörjats	● Genomfört	● Genomfört	● Genomfört	● Genomfört	●
Stark och balanserad tillväxt som är ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbar	●	Arbetsmarknaden i Österåkers Kommun ska växa i enlighet med STONO's vision: antalet arbetstillfällen i kommunen öka med 7000 mellan 2010 och 2040. (Kommunstyrelsen)	Antal arbetstillfällen		11 633		12 170	—
		Kommunen skapar förutsättningar för att nybyggnation sker i enlighet med Sverigeförhandlingen (Kommunstyrelsen)	Antal nybyggda bostäder i Sverigeförhandlingens nyckelområden	373		250	250	●

Inriktningsmål	Bedömning 2022	Nämndmål/resultatmål	Resultatindikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2022	Målnivå 2022	Prognos måluppfyllelse
		Socialnämnden ska bidra till social hållbarhet vid befolkningsökning utan att den ekonomiska utvecklingen relativt sett ska öka (Socialnämnden)	Nettokostnadsavvikelse individ- och familjeomsorg, (%)	-35				—
		Vård- och omsorgsnämnden ska bidra till social hållbarhet vid befolkningsökning utan att den ekonomiska utveckling relativt sett ska öka. (Vård- & omsorgsnämnden)	Nettokostnadsavvikelse LSS, (%)	1		-2	-2	●
			Nettokostnadsavvikelse äldreomsorg, (%)	-19		-1	-1	●
			Nettokostnadsavvikelse äldreomsorg, miljoner kronor	-84		-4	-4	●
		Styra nya bostäder och arbetsplatser till, i huvudsak, kollektivtrafknära lägen (Byggnadsnämnden)	Andel av alla förhandsbesked och bygglov som handlagts, har beviljats i kollektivtrafknära lägen.	95 %		95 %	95 %	●
		Tillsyn av förorenade områden och byggnader genomförs i syfte att åstadkomma riskreducering för människors hälsa och miljön (Miljö- & hälsoskyddsnämnden)	Antal förorenade områden eller byggnader där undersökning eller åtgärder har skett	20	13	20	20	●
		Kommunen ska erbjuda ett rikt och mångfacetterat kultur- och fritidsliv, samt ha aktiva föreningar (Kultur- och fritidsnämnden)	Antal idrottsföreningar med verksamhet i Österåkers kommun per 10 000 invånare					—
			Idrottsföreningar med varken pojk- eller flickdominerad verksamhet, andel %					—
			Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 13-16 år					—

Inriktningsmål	Bedömning 2022	Nämndmål/resultatmål	Resultatindikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2022	Målnivå 2022	Prognos måluppfyllelse
			Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 7-12 år					—
		Barn och ungdomar i Österåkers kommun ska ha god tillgång till förskola och skola (Förskole- och grundskolenämnden)	Lokalbehovsprognos uppdateras årligen					●
		Alla ungdomar i kommunen har tillgång till sexuell och reproduktiv hälsovård (Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden)	Antal besök på ungdomsmottagningen	5 030		5 000	5 200	●
		Kommunen tar fram en modell för hållbarhetsindikatorer i entreprenadupphandling (miljö, ekonomiskt, socialt). (Tekniska nämnden)	Kommunen har utarbetat en modell för hållbarhetsindikatorer i entreprenadupphandling (miljö, ekonomiskt, socialt).			● Ja	● Ja	●